

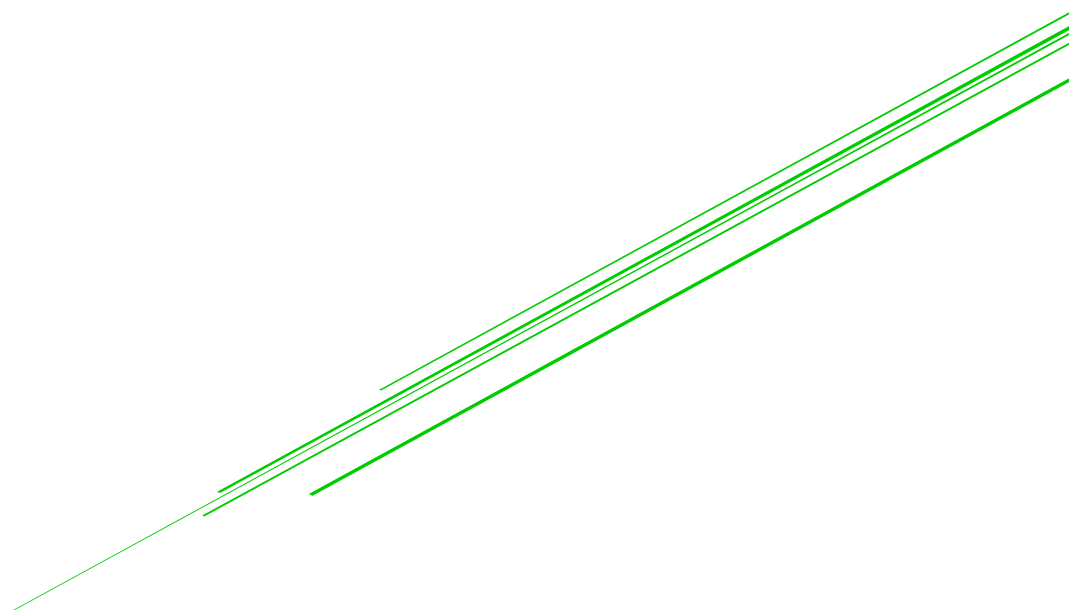

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

NA NAŠÍ ŠKOLNÍ A ŽIVOTNÍ DRÁZE STARTUJEM SPOLEČNĚ V PODOLÍ V PRAZE

SOUČÁSTÍ VZDĚLÁNÍ JE NAŠE KULTURA

ZŠ NEDVĚDOVO NÁM., PRAHA 4 PODOLÍ
MGR. SVĚTLANA ŠAMANOVÁ, MGR. EVA SMAŽÍKOVÁ

Obsah

Úvod	2
1. Pojmenování problému	4
2. Struktura a rozvržení metodiky projektu.....	6
Čtvero ročních dob.....	7
3. Září.....	7
4. Říjen.....	13
5. Listopad.....	19
6. Prosinec.....	22
7. Leden.....	25
8. Únor.....	33
9. Březen.....	38
10. Duben.....	47
11. Květen.....	49
12. Červen.....	51
Závěr.....	56
Seznam literatury.....	61
Přílohy.....	62

Úvod

Téma kultury jako součásti vzdělávání se přímo nabízí zejména v hlavním městě České republiky, neboť Praha byla je a bude centrem prolínání různých kultur všech možných národů se směsicí tradic, jazyků, filozofií a náboženství. Na pražských školách se vyskytuje čím dál více žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Narážejí nejen na jazykové bariéry, různé kulturní nezvyklosti, ale i neznalost historického vývoje, geografického, hospodářského i politického uspořádání našeho národa. Z toho pak může plynout nesoulad v interakci domácích a cizích žáků. Nezanedbatelnou součástí bývají rovněž zábrany v mezilidských vztazích mezi učiteli a žáky, rodiči a učiteli, či mezi rodiči navzájem, což jen podtrhuje vypjatou atmosféru nejen ve třídách, ale i v celé společnosti.

Oblast kultury je vhodné pole propojení mezi lidmi. Hudba, výtvarné umění či pohybové divadlo jsou beze slov. Kultura je také souborem pozitivních lidských vztahů a škola je kromě rodinného prostředí základním místem k jejich osvojení. Jeden z klasiků jednou řekl: „Škola je místo posvátné“. Bohužel tento význam školy zanikl již v hluboké minulosti, a proto se nachází současná škola v podobě, dalo by se říci, stále jen osvícenecké, jak ji viděla Marie Terezie při zavádění povinné školní docházky uvnitř Rakousko – habsburské monarchie v 18. století. Dodnes toto nařízení není všemi zúčastněnými chápáno ve smyslu, že škola je základ života, jak ji charakterizoval slavný učitel národů J. A. Komenský. Z pohledu na minulost a žhavou současnost v rozporu absolutismu, diktatury a demokracie vyplývá i řada dnešních problémů.

Pro vytvoření dobré pohody je důležité udržovat ve škole příznivé klima. Důraz je kladen na demokratické principy v jednání mezi kolegy, učiteli a žáky, učiteli a rodiči. Všichni by si měli být vzájemnými partnery se zaměřením na jediný cíl. Naplnit efektivitu vzdělávání. Ideální představa se často rozchází s realitou.

Základní škola, Nedvědovo náměstí v Praze 4 je úzce spjatá s regionem Podolí, místem pod slavným Vyšehradem. Je školou navazující na bohatou historii a místem pro kvalitní vzdělávání a jasnou profilaci. Tato škola je otevřená všem žákům nadaným, handicapovaným i žákům s OMJ. Organizace školních akcí a oslav svátků by měla odpovídat českým tradicím, stavět na tradicích školy a regionu Podolí. Základní škola Nedvědovo náměstí je školou plaveckou a díky přidané třetí hodině tělesné výchovy se žáci zapojují do jachtařského a veslařského klubu. Využíváme tak blízkosti řeky Vltavy a komplexu tří bazénů v areálu TJ Podolí. Další aktivity žáků jsou směřovány do kroužků nejen v rámci školní družiny, ale i přidružených organizací, zejména místní organizace TJ Sokol. Hlavní motto školy „**učení pro život**“ vede žáky k cíli stát se dobrými a plnohodnotnými občany této republiky. Orientace na občanskou průpravu má umožnit kvalitnější vnímání veškerého dění kolem. Z toho pramení osobnostně sociální výchova, environmentální výchova, výuka angličtiny od první třídy

a výchova ke zdravému životnímu stylu. Vyústěním našeho ŠVP je filosofie postavená na principech humanistické pedagogiky. Motivační název ŠVP „**Brána k poznání**“ ukazuje směr rozvoje školy. Tato koncepce stojí na třech pilířích: pohodové prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství.

Cílem projektu je vytvoření proinkluzivního prostředí v Základní škole Nedvědovo náměstí, a to zejména podporou začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem, jejichž počet rok od roku stoupá. Dosažení tohoto cíle by se mělo podařit díky vytvoření komplexu aktivit vedoucích k sociální soudržnosti, chápání a respektování sociokulturní rozmanitosti, k porozumění a toleranci odlišných kultur. Aktivita se budou dotýkat různých skupin žáků, rodičů a pedagogů. Projekt chce přispět ke zlepšení vztahů mezi žáky, mezi školou a rodiči žáků s OMJ, chce přispět k porozumění a toleranci odlišných kultur nejen v prostředí školy, ale i v jejím okolí. Projekt si dává za cíl zmíněné problémy řešit v rámci rozvoje vzdělávacích aktivit přímo ve vyučování žáků, ale také v době mimoškolní a volnočasové činnosti dětí, jejich rodičů a veřejnosti.

1. Pojmenování problému

Složitost struktur vztahů je stále komplikovanější. Proto je tak důležité učit se cizí jazyky a snažit se vníknout do podstaty jiných kultur. Samotní učitelé se učí být prostředníky v tomto procesu. Svět se proměňuje čím dál rychlejším tempem. Lidský technologický vývoj často potlačuje přirozený rozvoj dětí v oblasti emocí. Proto je naším dalším úkolem naučit se používat nejnovější technologie a postupy ke zpřístupňování kulturních zdrojů všech dob a národů. Důraz by měl být nadále kladen na co nejdůkladnější jazykovou přípravu, k níž mohou být motivačním klíčem právě různé oblasti kultury. Dnes už je svět pomocí médií propojený tak, že je třeba vidět lidskou kulturu jako jeden celek. Děti v současnosti sledují v televizi a na internetu celý svět, nicméně potřebují prostředníka, aby se v něm dokázaly vyznat. K tomu napomáhá v první řadě rodinné prostředí, zázemí školy a jiných vzdělávacích zařízení. Jde o to vést děti ke schopnosti multikulturně myslet. Multikulturní myšlení je prostředkem, jak se v dnešním světě vyznat a pohybovat.

Smyslem našeho projektu je zpestřit výuku a obzor dětí pohledem do celého světa. Je třeba nadále vytvářet aktivity, při nichž dochází k multikulturnímu propojení. Účastnit se s žáky kulturních akcí s mezinárodním obsazením. Podporovat zájem žáků o kulturní dění v jejich okolí, hlavně v Praze. Aktivně se podílet na různých soutěžích se zajímavým multikulturním přesahem. Protože Praha je bez nadsázky kolébkou kultury celé střední Evropy, soustředili jsme se na podrobnější zkoumání kulturních památek Prahy a jejího blízkého okolí. S kolegy jsme vytvořily pro žáky takové aktivity, při nichž lze nejsnazší cestou docházet k nenásilnému propojení různých stylů života. Společenská setkání, návštěva divadla, knihovny, Národního muzea, procházky po městě a výlety do blízkého okolí jsou jen malým výčtem. To vše v propojení a poznání jiných kultur a tradic, které se promítají do českého prostředí.

Z jakých dalších si můžete vybrat? Kulturní akce s mezinárodním obsazením, kulturní dění v okolí, různé soutěže se zajímavým kulturním přesahem, čtení cizojazyčné literatury, zpráv, časopisů, komiksů. Jinou aktivitou mohou být společenské akce v rámci školy a tříd, výtvarné, recitační, pěvecké a jiné jazykové soutěže, překlady textů písní oblíbených zpěváků v rámci hudební výchovy a výuky cizích jazyků, návštěva významných míst spojených s českou historií, exkurze do muzeí. Na vycházky za místy v rámci Prahy, kde mohou vidět pamětihodnosti různých národních etnik, by se měli vydávat se svými rodiči a později i sami. Školní akce mají být víceméně vodítkem a návodným příkladem. Důležité je i poznání vrstevníků v zahraničních školách. Základní škola Nedvědovo náměstí proto uspořádala v rámci projektu výjezdy do zahraničí na Slovensko, do Polska. Každoročně se účastní plaveckých závodů v Opole. Nejen v rámci projektu lze podporovat žáky v jejich vzájemných aktivitách a kontaktech (družba se školami v rámci republiky i zahraničí, využití cizojazyčné komunikace, prohlubování

zkušeností s využitím IT techniky). Důležité je vzdělávání v souvislostech, výstupy jsou znalosti, schopnosti a dovednosti, návyky a postoje budované v jednotlivých vyučovacích předmětech.

Hlavním posláním školy je vzdělávat s porozuměním. Zde ovšem nacházíme nesrovnalosti, pokud se zaměříme na žáky s OMJ.

2. Struktura a rozvržení metodiky projektu

Zdravé učení tkví v podstatě porozumět potřebě vzdělávat se. Zaměřeno je na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb žáka jeho osobního maxima. Jde však také o co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení. V tomto smyslu je třeba žáky vybavit klíčovými kompetencemi, schopnostmi k učení a k řešení problému, komunikativní, personální a sociální kompetencí, občanskou a pracovní. V metodice k projektu jsou tyto kompetence pro přehlednost vždy uvedeny odděleně od úvodu do jednotlivých kapitol tak, abychom vystihly vždy ty nejpodstatnější. Směrodatné je uvádění velikostí skupin, čas konání akce, místo, kde jsme se s žáky pohybovali a na jaký cíl jsme se zaměřovali. Nedílnou součástí každé kapitoly je hodnocení aktivity, poznámky a dodatky.

Inspirací pro vytvoření struktury projektu nám byl světově proslulý, výstřední hudební skladatel 18. století z období baroka, Antonio Vivaldi, a jeho slavné dílo „Čtvero ročních dob“. Celý projekt jsme tak rozdělily na čtyři hlavní části podle kalendářního roku a každou jsme tematicky ladily s tradicemi a svátky českého kalendáře, významnými státními svátky nejen českého národa, ale i cizích kultur. Připomněly jsme tak tradiční slavnosti, oslavy a další výročí, které jsme mohly vyzvednout v průběhu školního roku a zařadit je tak nejen do výuky, ale i mimoškolních aktivit. Sledovaly jsme Školní vzdělávací program, průřezová témata a jejich výstupy během jednotlivých aktivit včetně kompetencí se zaměřením na žákovské aktivity.

Čtvero ročních dob

3. Září

Vycházka na Vyšehrad (návštěva významného místa poblíž školy)

Poznávací vycházka pro žáky 1. a 2. stupně.

Seznámení se s Vyšehradem jako historickým hradištěm, hradem a pevností v Praze, na skále nad pravým břehem řeky Vltavy na jižním okraji historického města, ve čtvrti Vyšehrad. Na Vyšehradském hřbitově se Slavínem u kostela sv. Petra a Pavla jsou pochovány významné české osobnosti, nachází se zde i nejstarší pražská rotunda sv. Martina. Dnes parkově upravený a veřejně přístupný areál je od roku 1962 národní kulturní památkou.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Dějepis, Zeměpis

Učivo: Praha, hlavní město, kulturní instituce, památky v okolí bydliště, stavební slohy.

Pomůcky: Sportovní oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník. Fotoaparáty.

Rozvoj kompetence:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Provází žáky po historických památkách této lokality. Seznamuje žáky s krásou významného místa s malebným výhledem na Prahu. Provádí výklad o dějinných souvislostech a pověstech spjatých s Vyšehradem. Vede žáky k dovednosti naslouchat.

Žák: Názorným způsobem si upevňuje dosavadní vědomosti.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Udržuje skupinovou komunikaci s kooperativní výukou.

Žák: Učí se pozorně vnímat a sledovat prezentaci, učí se kázni a pozornosti.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Utváří vztah ke kultuře a poznávání národního dědictví. Vzbuzuje hrdost na příslušnost k národu reprezentovaného řadou slavných a významných osobností.

Žák: Uvědomuje si sounáležitost s dějinnými aktivitami předků a současnými pozůstatky jejich činnosti.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Klade důraz na péči a ochranu historických památek.

Žák: Všímá si úhlednosti místa, vybudovaného a udržovaného lidskou prací po celá století dodnes.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: Provádí exkurzi do nejstaršího místa osídleného dávnými předky.

Žák: Rozšiřuje své vědomosti v praxi.

6. Kompetence k učení

Vyučující: Provádí žáky místy, kam se mohou nadále systematicky vracet.

Žák: Je motivován od nejnižších ročníků k osvojování si nových poznatků a učení se v přímých historických i kulturních souvislostech.

Výstup ŠVP: Díky této třídní aktivitě se různé skupiny žáků seznamují s krásami a památkami v blízkém okolí školy, které je jedním z nejvýznamnějších lokalit hlavního města Prahy. Žáci upevňují svou národní a kulturní hrdost. Předávají své poznatky žákům s OMJ.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MKV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

EV – lidské aktivity a ekologie, vztah člověka k prostředí

Podzim – významné svátky a oslavy výročí

Svatováclavská tradice a oslavy 100. let od založení státu aneb důležitost české státnosti a hrdost příslušníka českého národa - 28. září oslavujeme státní svátek sv. Václava (Seznámení s posvátným symbolem svatováclavského kultu – Paladiem země české).

Svatý Václav (asi 907–28. září 935, příp. 929) byl český kníže a světec, který je hlavním patronem Čech a Moravy a symbolem české státnosti. Podle pověsti byl vychováván svou babičkou svatou Ludmilou a vzdělával se na Budči. Jako kníže dokázal zachovat suverenitu českého státu a založil rotundu svatého Víta, hlavní kostel knížectví na původním prostranství dnešního Pražského hradu, na místě později povýšeném na Chrám sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Václav byl zavražděn ve (Staré) Boleslavi, sídle svého bratra Boleslava, který díky

tomu převzal vládu. Po smrti začal být Václav uctíván jako svatý pro svou v legendách mu připisovanou zbožnost a posmrtné zázraky. Později se stal symbolem českého státu. Sochu knížete Václava ve zbroji na bronzovém koni nalezneme na slavném bulváru v centru Prahy zvaném Václavské náměstí. Stojí v popředí Národního muzea.

Palladium země české je kovový reliéf Madony s Dítětem (19 × 13,5 cm), zarámovaný a chovaný ve staroboleslavském poutním chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Významem je porovnáván s korunovačními klenoty. Jedná se o vyobrazení, které je českými katolíky tradičně spojováno se zvláštní ochrannou mocí nad českými zeměmi. Podle legendy jej jakýsi rolník vyoral na poli ve Staré Boleslavi. Reliéf měl údajně svatý Václav u sebe při své mučednické smrti. Chorál „Svatý Václave, vévodo české země“ je zpívána modlitba datována do 12. stol. Bojová píseň provázela husity při obraně Švédy obléhané Prahy (1420), zároveň byla vyzdvihována katolíky jako záštita boje proti husitským kacířům. Český patron stál vždy na straně všech národních buditelů v době obrození, složitého období 20. stol. až po sametovou revoluci (1989). Ne úplnou náhodou se první prezident České republiky (založené po odtržení od Slovenské republiky 1993) jmenoval Václav (Havel).

„Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, pros za nás Boha, svatého ducha, Kriste eleison. Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě. Nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave, Kriste eleison. Pomoci my tvé žádáme, smiluj se nad nám, utěš smutné, zažeh vše zlé, svatý Václave, Kriste eleison.“ cit. Sv Václav a jeho pomník – Alena Ježková, Praha 2016.

Ve druhé polovině 16. stol. Dochází k úpadku svatováclavského kultu. Jednak vlivem humanismu, který světce vnímal jako součást historie, jednak díky protestantismu, který světce neuznával. Zato jezuité po příchodu do Čech při svých snahách o rekatolizaci využili jméno sv. Václava. Svatý Václav mučedník (1567) byl první českou divadelní hrou na jezuitských školách. Ještě před bitvou na Bílé hoře (1620) se začalo se stavbou barokního chrámu zasvěceného Panně Marii na místě zavraždění knížete Václava na rozkaz jeho zlotřilého bratra Boleslava. Podle legendy o sv. Václavu se tak stalo toto místo nejvýznamnějším poutním místem celé země právě v období vrcholného baroka.

Palladium země České (pozlacená kovová ikona Panny Marie) je přesto pro mnohé žáky neznámým pojmem. Obecně známější by měla být legenda o sv. Václavu jako vůdci vojska spícího v hoře Blaník (doba obrození 19. stol. – Staré pověsti české – Alois Jirásek). Počátky námětu sahají do středověku.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova a Pracovní činnosti, Hudební výchova, Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis, Informatika

Učivo: Praha, hlavní město, střední Čechy, kulturní památky, stavební slohy, historie.

Pomůcky: Interaktivní tabule, učebnice, sešity, kreslicí a psací potřeby, odborné publikace ze školní knihovny, internet.

Rozvoj kompetence:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Seznamuje žáky s novými příběhy a informacemi o legendě sv. Václava.

Žák: Pozorně naslouchá a vhodnými otázkami rozšiřuje své vědomosti.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Zařazuje historickou souvislost do současnosti na základě významu státního svátku. Vysvětluje rozdíl mezi pověstí, legendou a historickými fakty.

Žák: Upevňuje své vědomosti prostřednictvím znalostního testu.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Aktivně zapojuje žáky do kulturního dění, společenských akcí.

Žák: Zpracovává téma formou slohové práce.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Učitel seznámí žáky s vyobrazeními sv. Václava, sv. Ludmily, Palladia Země české na interaktivní tabuli, vysvětlí symboliku tvarů a barev, žáci kreslí znaky.

Žák: Zpracovává téma formou slohové nebo výtvarné práce.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: Nabízí nápady, jakým způsobem prohloubit poznání těchto míst návštěvou s rodiči apod.

Žák: Zpracovává téma formou slohové práce, popisuje návštěvy podobných míst ve svém životě.

6. Kompetence k učení

Vyučující: Ukazuje způsoby, jakými se žák může sám seznámit s podobnými místy pomocí informačních zdrojů.

Žák: Propojuje informace se skutečným životem.

Výstup ŠVP: Žáci prohlubují schopnosti práce s internetem a odbornými publikacemi. Třídí informace, rozlišují formy zdroje (literatura, média). Zakládají turistický deník. Orientují se

v kraji svého bydliště. Zaměřují se na konkrétní pamětihodnosti v blízkosti národních památek v Praze a upevňují své historické povědomí. Seznamují se s jedním z nejdůležitějších symbolů a skutečným představitelem českého národa od počátků jeho psané historie až po současnost.

Začlenění průřezových témat:

MV– rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

PŘIPOMENUTÍ OSMIČKOVÝCH VÝROČÍ (1918, 1938, 1948, 1968)

Výroba pozvánek na oslavy státního svátku 28. října.

Významná osmičková výročí:

1918 – Založení Československé republiky (T. G. Masaryk, R. Štefánik)

1938 – okupace ČSR hitlerovským Německem (E. Beneš, J. Masaryk)

1948 – komunistický převrat (památka obětí)

1968 – okupace ruskými vojsky (J. Palach)

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti, Český jazyk, Zeměpis, Dějepis, Výchova demokratického občana, Informatika

Učivo: Praha, hlavní město, dějiny ČR, historické památky

Pomůcky: interaktivní tabule, čtvrtky papíru, psací a kreslicí potřeby, krepový a barevný papír, špejle, lepidlo, nůžky, výstřižky z novin a časopisů, články použitelné pro slohové práce žáků a referáty, prezentace

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Provází žáky dějinami národa a jejich nesmazatelnými mezníky.

Žák: Chápe více dějinné souvislosti, ověřuje poznatky formou komunikačních prostředků včetně mediálních zdrojů (internet).

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Povzbuzuje žákovo sebevědomí, motivuje a utváří světový názor.

Žák: Zdokonaluje svou osobnost formou sebehodnocení a sociálního významu každého jedince ve složení celé společnosti.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Vysvětluje rozdíly mezi různými druhy států a držiteli moci.

Žák: Uvědomuje si důsledky svého chování na pozadí chování jiných, ujasňuje si zásady morálky, odvahy a statečnosti. Dokáže ocenit hrdinství lidí za nepříznivých podmínek, jejich boj za svobodu a spravedlnost i za cenu jistých obětí.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Zdůrazňuje morální a kulturní hodnoty jako podporu pokroku a boje proti násilí. Zadává a řídí vytvoření pozvánek na oslavu výročí. Žáci nižších ročníků tvoří státní vlaječky a symboly, znaky z barevných a krepových papírů, koláže pomocí zpráv a výstřižků.

Žák: Tvoří pozvánky a jejich symbolický obsah. Začíná si uvědomovat význam práce v osobním a celospolečenském měřítku na pozadí utváření morálních a kulturních hodnot.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: Zamýšlí se společně s žáky formou diskuse o významu historických událostí a jejich důsledky pro současnost (územní a politická svrchovanost států, mezinárodní vztahy, migrace a emigrace, multikulturní přístup).

Žák: Zamýšlí se společně s učitelem nad zásadními otázkami národní integrace a globalizace.

6. Kompetence k učení

Vyučující: Rozdělí žákům jednotlivé tematické okruhy problematiky.

Žák: Zpracovává poznatky v podobě referátu.

Výstup: Díky této celoškolské aktivitě může vzniknout celoškolský projekt: vědomostní soutěž mezi jednotlivými třídami obou stupňů. Exkurze jednotlivých tříd spojená s návštěvou památných míst (Národní muzeum), vztahujících se k významným událostem od vzniku České republiky.

Začlenění průřezových témat:

MV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

4. Říjen

Vycházka do Prokopského údolí (tajemné Košíře, skalní útvary, archeologické naleziště, hradiště v Butovicích)

Poznávací vycházka pro žáky 1. stupně. Přírodní rezervace Prokopské údolí zahrnuje údolí v Praze 5, včetně vrchu Děvína a okolních kopců zvaných Dívčí hrady. Jde o Národní přírodní památku, s bohatstvím zkamenělin a menších krasových jevů. Na celém území je možno najít několik uzavřených lomů na vápenec (první zmínky o lomech datovány do roku 1820). Za války byly v Prokopském údolí vybudovány podzemní prostory, celá oblast je plná zajímavých skalních útvarů (např. Hemrovy skály). Výjimečné je rozpouštění množství bílého vápníku u vodního pramene zvaného Studánka Stydlá. Oblast byla osídlena lidmi už od pravěku, významnou památkou je hradiště v Butovicích.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk

Učivo: Praha, hlavní město, střední Čechy, historické památky

Pomůcky: vycházkové oblečení a obuv, turistický deník

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Provází žáky po přírodních památkách této lokality. Seznamuje žáky s důležitými zastávkami naučné stezky od pravěku po současnost. Provádí výklad o dějinných souvislostech, objevech rostlin, zkamenělin a o geologii pražské kotliny.

Vede žáky k dovednosti naslouchat.

Žák: Vnímá a uvědomuje si prostředí, ve kterém žili pravěcí lidé.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Udržuje skupinovou komunikaci a vede děti ke kázni při pohybu krajinou i po veřejných komunikacích.

Žák: Učí se vnímat a sledovat situaci, učí se kázni a pozornosti.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Utváří v dětech vztah k přírodě, ekologii a ochraně našeho národního dědictví. Projevuje nadšení k turistice a objevitelské činnosti různých badatelů.

Žák: Poznává součinnost s dějinnými aktivitami předků a seznamuje se s pozůstatky jejich činnosti.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Ukazuje na příkladech vytrvalost a odolnost lidí v minulosti.

Žák: Vycházka vede žáka k vytrvalosti, stoupání Prokopským údolím je poměrně fyzicky náročné.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: Hledá optimální cestu vycházky, aby žáci poznali co nejvíce.

Žák: Rozšiřuje své vědomosti názorně a interaktivně.

6. Kompetence k učení

Vyučující: Provádí žáky místy, kde se planeta Země projevuje v celé své zvláštnosti.

Žák: Je motivován od nejnižších ročníků k osvojování si nových poznatků a účtě k přírodě.

Výstup: Různé skupiny žáků se seznamují s přírodním pozoruhodnostmi v blízkém okolí školy, které jsou jednou z nejvýznamnějších archeologických lokalit hlavního města Prahy. Předávají své poznatky žákům s OMJ, kteří je porovnávají s nálezy v jejich zemích.

Začlenění průřezových témat

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

EV – lidské aktivity a ekologie, vztah člověka k prostředí

POČÁTKY HUDBY – Hudba, jako mimoslovní komunikace spojující národy

(pravěké nástroje, zpěv, tanec a rytmus)

Nejstarší přímé doklady pravěké hudby jsou dochované nástroje. Už v mladším paleolitu se již objevuje píšťala s hmatovými dírami. Základní převrat přináší s sebou až doba bronzová užitým materiálem při výrobě puklic, zvonů, kovových rub a rohů. Vznikaly též již první strunné nástroje: Harfy lyry, citery a loutny. **Kromě nástrojů již určitě daleko dříve užívali lidé hlas při zpívání.** Hudba byla v pravěku projevem nikoliv uměleckým, jako nyní, ale spíše

magickým. Zpěvem se lidé snažili ovlivnit temné kouzelné síly, přírodní úkazy, zabránit pohromám, přivolat zdar při lovu. I v dnešní době se projevují některé prapůvodní vlastnosti hudby - hypnotický rytmus, hrdelní zpěv, syrovost primitivních nástrojů.

Takto můžeme i s dětmi vytvářet hudební struktury, které je povedou k dalšímu vývoji ke komplikovanější hudbě.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Hudební výchova

Učivo: dějiny hudby, hudební nástroje, hudební teorie

Pomůcky: Orfovy nástroje, sešity na zápis

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Seznamuje žáky s prostředky, kterými se vytváří zvuk. Zvuk jako prostředí je médiem pro komunikaci mezi lidmi. Prostředky jako řeč, zpěv a gesta, umocněná nástroji, mají stejnou podstatu.

Žák: Vyjadřuje komunikaci výše uvedenými prostředky.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Nejdůležitější vlastností hudby je sociální interakce. Vyučující řídí žáky, aby jejich projevy dostaly určitý řád. Tím představuje hudební výchovu jako vědu a umění.

Žák: Učí se chápat, že přizpůsobení se rytmu předpokládá vnímat řád a projevy opakování všech fází života člověka i přírody. Hudba vzniká až tehdy, když se její projevy vyskytují v pravý čas.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Učí žáky vytvářet skupinovou hudební aktivitu. Dokáže je přimět k sólovému i sborovému projevu.

Žák: Dosáhne sebeprosazení, ale dokáže se také ukáznit a poslouchat ostatní.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Ukazuje žákům, že hudební dovednosti a znalosti předpokládají trpělivou práci. Vede žáky k výrobě vlastních primitivních nástrojů - krabiček plněných kamínky, bubínků z plechovek apod.

Žák: Dokáže se také něco naučit z paměti - nápěvy a texty písní, udržet pravidelný rytmus. Spolupracuje při výrobě nástrojů.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: V hodinách využívá různé hudební nástroje i zpěv. Na začátku výuky vždy zařadí část dechového, rytmického či intonačního cvičení, pro nejmenší žáky volí nejčastěji nějakou formu hry, pro starší dramatizaci apod.

Žák: Snaží se zvládnout nějaký prostředek, aby se mohl hudebně projevit.

Výstup: Působnost hudby vychází ne z konkrétní dobové a společenské praxe, ale z možnosti rozvíjení vnitřní citlivosti. Učitel pojímá hudební nástroje a projevy jako prostředky k citovému obohacení a sebevyjádření žáků neverbální cestou. Hudba má nesmírně důležitý význam jako spojující mezilidský element nad všemi jazyky a sociálními rozdílnostmi. Proto je zvláště důležitá i při práci s žáky OMJ.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

MV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

VDO – výchova demokratického občana

VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY (státní svátek 28. října)

100 leté výročí (1918 – 2018) – události, oslavy

Významné události vedoucí ke vzniku ČSR:

1918 - konec 1. světové války, Rozpad Rakouska Uherska, osamostatnění národů Rakouska.
28. října založení Československa v čele s prezidentem Tomášem Garrigue Masarykem.

Výroba pozvánek na oslavy pro kamarády a rodiče, vysvětlit význam oslav žákům OMJ.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Zeměpis, Dějepis, Výchova demokratického občana, Pracovní činnosti

Učivo: Česká republika, výchova k občanství, výchova demokratického občana

Pomůcky: aktuality, novinové výstřižky, zprávy, sešity, psací a kreslicí potřeby (výroba koláže)

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Připomíná žákům důležité události v dějinách národa, zdůrazňuje význam, zařazení státních svátků v kalendáři jako společenské příležitosti k oslavám.

Žák: Účastní se společenských oslav, prověřuje poznatky v praxi.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Podílí se na událostech, sděluje aktuality, nabádá žáky, aby se podíleli na okolním dění společnými aktivitami.

Žák: Uvědomuje si svou osobnost jako součást společnosti, která má své dějinné události sociálního významu.

3. Kompetence občanské

Vyučující: Vysvětluje rozdíly mezi různými druhy občanů ve státě jako příslušníků jednoho uceleného národa. Zmiňuje národnostní menšiny a objasňuje různé důvody pro stěhování národů od pravěku až po současnost.

Žák: Uvědomuje si důsledky a dopady na mísení kultur, jejich přínos lidstvu bez ohledu na národní příslušnost či národnost.

4. Kompetence pracovní

Vyučující: Zadává a řídí vytvoření pozvánek na oslavu výročí.

Žák: Tvoří pozvánky a jejich symbolický obsah. Začíná si uvědomovat význam práce v osobním a celospolečenském měřítku na pozadí utváření morálních a kulturních hodnot.

5. Kompetence k řešení problému

Vyučující: Zamýšlí se společně s žáky formou diskuse o významu historických událostí a jejich důsledky pro současnost (územní a politická svrchovanost států, mezinárodní vztahy, migrace a emigrace, multikulturní přístup).

Žák: Zamýšlí se společně s učitelem nad zásadními otázkami globalizace.

6. Kompetence k učení

Vyučující: Zdůrazňuje multikulturní hodnoty jako podporu pokroku a boje proti předsudkům.

Žák: Sleduje společenský, kulturní a politický vývoj, porovnává životní podmínky lidí v různých státech, uvědomuje si rozdíly a váží si civilizačních vymožeností.

Výstup: Díky této celoškolní aktivitě může vzniknout celoškolní projekt: vědomostní soutěž mezi jednotlivými třídami obou stupňů. Dále se dají zorganizovat exkurze jednotlivých tříd spojená s návštěvou památných míst a památníků, vztahujících se k významným událostem vzniku České republiky.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

5. Listopad

SAMETOVÁ REVOLUCE (Vítězství boje za svobodu a demokracii)

Sametová revoluce je označení období politických změn v Československu, které vedly k pádu komunistického režimu a přeměně politického zřízení na pluralitní demokracii. K urychlení změn přispěl rozpad bývalého Východního bloku a narůstající nespokojenost obyvatelstva s ekonomickou a politickou situací v zemi. Vyjma událostí ze 17. listopadu, kdy byli demonstranti napadeni Veřejnou bezpečností, nebyla revoluce provázena násilím a během státního převratu nebyl zmařen jediný život. Pro žáky s OMJ je důležité znát okolnosti přeměny k dnešnímu svobodnému životu.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Dějepis, Zeměpis, Výchova demokratického občana, Člověk a svět práce, IT – mediální výchova

Učivo: Československo, politické poměry ve světě v době studené války, nesvoboda udržovaná nadvládou komunistů. Obtížné životní podmínky v porovnání s dneškem.

Pomůcky: Poznámkové sešity, práce s internetem pro referáty, aktuality, novinové výstřižky, psací a kreslicí potřeby, interaktivní tabule, žákovská knihovna.

Rozvoj kompetencí

1. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Udržuje kontinuitu historických událostí v minulosti se současností.

Žák: Učí se, opakuje a prohlubuje své znalosti.

2. Kompetence občanské

Vyučující: Utváří vlastenecké cítění a hrdost na národní příslušnost.

Žák: Uvědomuje si význam politické situace v celosvětovém měřítku.

Výstup: Sametová revoluce je označení období politických změn v Československu, které vedly k pádu komunistického režimu a přeměně politického zřízení na pluralitní demokracii. K urychlení změn přispěl rozpad bývalého Východního bloku a narůstající nespokojenost obyvatelstva s ekonomickou a politickou situací v zemi. Vyjma událostí ze 17. listopadu, kdy byli demonstranti napadeni Veřejnou bezpečností, nebyla revoluce provázena násilím a během státního převratu nebyl zmařen jediný život. Pro žáky s OMJ je důležité znát okolnosti přeměny k dnešnímu svobodnému životu.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

Lidové pranostiky (Sv. Martin a Advent – příprava oslav vánočních svátků)

Svatý Martin je jeden z nejoblíbenějších svatých. Byl znám pro svou štedrost - rozdělil se s žebrákem o svůj plášť. Je po něm pojmenován Rotunda sv. Martina na Vyšehradě. K svátku sv. Martina patří tradice pojídání svatomartinské husy. K ní se tradují dvě legendy ze života sv. Martina. Jedna praví, že svatý Martin, který měl být jmenován biskupem, se z vrozené skromnosti před takovou poctou ukryl do husince. Husy svým kejháním Martinovu skryš prozradily, což byl pádný důvod, aby skončily na pekáči. Druhá pro změnu uvádí, že husy svým hlučným kejháním rušily Martinovo kázání a tak si svůj trest odpykávají na svatomartinské tabuli.

Tradice – folklor – pranostiky – sv. Martin, sv. Ondřej, sv. Kateřina a jiní svatořečení

Advent je období čtyř posledních nedělí před Štědrým dnem. V západní tradici je advent také dobou zklidnění. Odpovídalo to životnímu stylu našich předků, jejichž přirozeným rytmem byla intenzivní práce v době od jara do podzimu, kdy bylo nutné zvládnout veškeré zemědělské práce, a odpočinek v zimě, kdy se vykonávaly domácí práce jako draní perí, šití, pletení, předení, tkaní, apod. Vánoce byly pak takovým klidným duchovním středem.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova a pracovní činnosti, Člověk a svět práce, Český jazyk, Dějepis, Zeměpis, IT – mediální výchova, Hudební výchova

Učivo: Vhodné pro oba stupně. Vyprávění o biblické historii Vánoc. Vysvětlení různých symbolů, předmětů a postav tohoto pozitivního lidského kultu.

Pomůcky: Potřeby k výrobě vánočních dárků a přání, omalovánky s vánoční tematikou, výstřižky z kalendářů a časopisů. Interaktivní tabule, knihy naučné i beletrie.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Provází žáky učivem o svatořečených osobnostech u nás, vysvětluje rozdíly mezi historicky doloženými fakty, legendami a pověstmi. V českém jazyce využívá námětu pro slohové práce, referáty, zápisy do čtenářských deníků.

Žák: Názornými příklady si osvojuje lidové pranostiky, přemýšlí o nich a konzultuje se svými spolužáky. Za pomoci učitele se na zábavná témata zdokonaluje ve vyjadřování ústním i písemném.

2. Kompetence pracovní

Vyučující: Klade důraz na uchopení tematiky pomocí výtvarných a pracovních činností. Výtvarné zpracování prohlubuje i při pracovních činnostech neustálým připomínáním spojitosti života lidí s koloběhem života v přírodě.

Žák: Všímá si více souvislostí, je schopen propojovat vědomosti a upevňovat je do paměti.

3. Kompetence k učení

Vyučující: Provádí žáky každoročně opakujícím se učivem.

Žák: Je motivován nabýváním nových zkušeností, propojením znalostí.

Je sám více schopen předat své zkušenosti a vědomosti spolužákům s OMJ.

Výstup: Díky této třídní aktivitě může dojít k zábavnému, nejlépe skupinovému učení. Učitel i žáci používají materiál z internetu, z beletrie, naučných knih i časopisů, kalendářů. Tvoří koláže, portfolia, kvízy a křížovky, mohou soutěžit, zpracovat dotazník nebo anketu.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

6. Prosinec

Advent a jeho význam ve výuce napříč různými předměty

Tradice – folklor – pranostiky – sv. Martin, sv. Ondřej, sv. Kateřina a jiní svatořečení Adam a Eva – Bible – kniha všech knih, rituály, význam neznámých pojmů

„Jak prožíváme Vánoce“ a tradiční zvyky spojené s vánočními svátky sv. Štěpána, Boží hod

Aktivita: Vytvoření ankety na téma vánoční svátky, zpracování prožitků a pojetí Vánoc, přáníčka, novoroční zdravice, betlém z papíru, pracovní listy na téma opakování známých pohádek, čtení a vyprávění příběhů, dramatizace, prezentace žáků, třídní a školní projekty.

Průřez všech předmětů. Týká se všech žáků všech ročníků s možností zaměření na všechny kompetence. Množství podkladů k tomuto tématu je opravdu nepřehledné, tudíž záleží jen na učiteli, v jakém časovém horizontu a vyučovacím programu školy dokáže zařadit toto nadčasové téma do výuky. Většinou začínáme už v měsíci listopadu a přibližujeme se společně pohanským i křesťanským zvykům a tradicím. Seznamování s důrazem na rozdíly v náboženství, přístupu k oslavám konce roku a začátku nastupujícího roku nového lze tak uskutečnit formou školní práce, školní exkurze, návštěvou do jiné školy, ale i domácí přípravou v rámci předvánočního období (různé pracovní činnosti – ozdoby, dárky, dobroty). Zakončit lze školní nebo třídní besídkou, vánočními trhy ve škole nebo v družině. Předpokladem je hojná účast a zapojení co nejvíce žáků do příprav v podobě recitačního, hudebního nebo dramatického pásma, divadelního představení, výroby novoročních a vánočních přání a jiných aktivit s pojených s tímto radostným obdobím.

Návštěva Národního muzea v Praze (dvě školní exkurze pro 2. stupeň)

Keltové

Zajímavá expozice k učivu, které jsme právě dobrali v šesté třídě. Navázali jsme tak opakováním učiva o pravěku v interaktivním duchu a spojili teorii s praxí. Na výstavě Keltové jsme se seznámili nejen s duchovním i každodenním životem keltských kmenů, ale také s bohatým a proměnlivým světem doby železné ve střední Evropě s ukázkou nálezů na našem území. I žáci tentokrát důležitost i význam akce zhodnotili jako velice přínosnou.

Archa Noemova

Zoologická expozice Archa Noemova uvedla návštěvníky Nové budovy Národního muzea do fascinujícího světa živočichů, kteří obývají nebo obývali naši planetu.

Navštívili jsme ji s žáky druhého stupně, ale byla určena i pro mladší děti až pro předškoláky podle předvolby programu, který bylo nutno předem sjednat.

Nově otevřené expozice Národního muzea přístupné v bývalé budově poslanecké sněmovny v těsné blízkosti hlavní budovy Národního muzea pořádají interaktivní výstavy s doplňkovým programem pro všechny skupiny, včetně rodičů s dětmi.

Archa Noemova byla postavena pro potřebu ukázky všech možných druhů obratlovců (učivo v Přírodopise pro žáky osmých ročníků) z různých oblastí světa od polárního kruhu, přes savanu, subtropický až po tropický pás.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Dějepis, Přírodověda, Český jazyk, Zeměpis

Učivo: Praha, Národní Muzeum, učivo o pravěku a pozdějším keltském osídlení na našem území.

Pomůcky: poznámkový blok, mapka muzea, dotazník, obrazový materiál, fotodokumentace žáků i učitelů

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní:

Vyučující: Nechává žáky vyjadřovat se neodborným způsobem o poznaných souvislostech a zkušenostech ze života. Upřesňuje nesrovnalosti, udržuje dialog na odborné téma v prostředí odbourávající zábrany a ostych žáků na cokoliv se zeptat.

Žák: Využívá názorů spolužáků a využívá možností o názorech diskutovat. Hovoří o poznatcích získaných z četby nebo naučných pořadů.

2. Kompetence sociální a personální:

Vyučující: Udržuje žáky ve skupinách, aby se neztratili, aby spolupracovali.

Žák: Učí se dodržovat pravidla, domluvu, vzájemné toleranci a zodpovědnosti sám za sebe, za skupinu, splnění zadaného úkolu, být včas na smluveném místě apod.

3. Kompetence k řešení problému:

Vyučující: Provádí žáky expozicí zpětně, zadává otázky, týkající se výstavy. Vrací se k ukázkám předmětů a prověřuje pozornost žáků.

Žák: Žáci odpovídají podle toho, co si zapamatovali a odnesli z výstavy. Ověřují si poznatky v praxi. Tvoří referáty. Účastní se interaktivní výstavy.

4. Kompetence k učení (sama sebe i druhých):

Vyučující: Uvědomuje si mezipředmětové propojování.

Žák: Je motivován jinou formou učení a poznávání.

Výstup: Díky této třídní aktivitě se mohli žáci zúčastnit interaktivní výstavy v nově otevřené budově Národního muzea v Praze, která byla velmi zdařilá, což někteří jedinci vsutku ocenili. Nová budova NM otevírá stále další a nové expozice pro školy, které se hodí do výuky. Bohužel nelze jich víc navštěvovat z časových, ale i finančních důvodů.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

EV – lidské aktivity a ekologie, vztah člověka k prostředí pravěkých sídlišť – ochrana kulturního dědictví (environmentální výchova a ekologická výchova)

MdV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

7. Leden

DRUMBEN

Hudební workshop s bubnováním (hudebníka pozvaného do školy) - hudebně populární pořad pro žáky 1. a 2. stupně.

Zařazení aktivity do předmětu: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Český jazyk, Zeměpis, Dějepis

Učivo: alternativní hudba, komunikační přístup v hudbě, dramatizace, improvizace v rámci nejjednodušších hudebních forem, rytmizace, tempo, zvyšování dovednosti používat doprovodné nástroje, zapojení do skupinové práce, rytmus, tvořivost, dynamika.

Pomůcky: bubny z překližky, neobvyklé předměty jako pomůcky k hudebnímu doprovodu

Lektor: Uvádí žáky do nové reality pomocí ukázky neznámých hudebních nástrojů, které běžně používají v jiných, vzdálených a neznámých zemích. Předvádí primitivní zpěv, jak jej používají jinde.

Žáci: Napodobují lektora a snaží se postupně zapojovat do předváděných činností. Během činností se učí zároveň komunikaci, improvizaci, ale i dramatizaci.

Rozvoj kompetencí: rozvíjení průřezového tématu multikulturní výchova

1. Kompetence komunikativní

Vyučující: Rozvíjí slovní zásobu u žáků o nové pojmy z oblasti hudebního názvosloví – celý pořad je zaměřen na komunikaci beze slov prostřednictvím jednoduchých dřevěných bubnů jako hudebních pomůcek, jejich využití k vyjádření vlastních pocitů, schopnosti dodržet rytmus, tempo a soudržnost se skupinou.

Žák: Učí se rychle reagovat na nové podněty ve změněném prostředí (hudební sál školy) za změněných podmínek ve výuce (velké skupiny, větší počet žáků z různých tříd), jsou vedeni ve výuce osobou, kterou neznají, komunikují na základě krátkého vysvětlení činnosti, napodobují vyučujícího pomocí praktické ukázky hry na buben. Rozvíjí se schopnost samostatného, rychlého jednání s promyšlenou dovedností, cvičí se porozumění a samostatná reprodukce, na místě je mimoslovní komunikace, zapojení se do společného rytmu a tempa pomocí hudebních nástrojů.

2. Kompetence sociální a personální

Vyučující: Procvičují pravidla společenského chování, pravidla týmové práce a spolupráce. Uvědomují si jednotu, nezávislost na věku (propojení věkových skupin), na sociálním zázemí žáka, v souvislosti s jeho národností, náboženským vyznáním a rodičovskou výchovou (multikultura), žáci s OMJ, že hudba sjednocuje všechny bez rozdílů. Posilují přátelské vztahy mezi jednotlivými účastníky.

Žák: Jednotlivci si uvědomují své tvůrčí schopnosti vyjádřením svých vlastních pocitů, které hudba v člověku vyvolává, procvičují hudební dovednosti v praxi, ve skupině. Sledují ukázky možné produkce na netradiční hudební nástroje typu australského didgeridu, djembe a jiné méně známé nástroje. Připomínají si africké domorodce a jiné národy, tvořící primitivní hudbu (nikoliv chaos), uvědomují si tak základy pro vznik h. kultury a jejího řádu a pravidelnosti. Objektivně poznávají neznámé světy a možnosti, které se nabízejí.

3. Kompetence občanské:

Vyučující: Ctí schopnosti a výkony všech, kteří usilují o zlepšení a svou pílí toho dosáhnou. Zvládají hru díky flexibilitě bez ohledu na počáteční neúspěch.

Žák: Uvědomují si odpovědnost k sobě samému, ke spolužákům, vyučujícím, lektorům. Respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti jednotlivců. Rozvíjejí smysl pro povinnost (účast ve výuce, prezentovanou odlišně ve vyučovací lekci).

4. Kompetence pracovní:

Žák: Chápe hudební výchovu jako příležitost k seberealizaci nejenom momentální, přechodné a dočasné. Zamýšlejí se také nad dalším svým tvůrčím uplatněním. Učí se chápat umění v celku jako součást duchovního života našich předků i jiných kultur. Ctí tradice a hudební záležitosti cizích, zvláštních a nepoznaných kultur a národů, rozpoznává primitivní a netradiční nástroje, způsob, jak využít různé věci a předměty ke hraní a vyluzování hudby. Přemýšlejí o vlastních možnostech, uspořádání vlastní kulturní akce ve škole. Rozšiřují svůj zájem o hudební dění kolem nás, nejen v Praze, v Česku, ale i v zahraničí.

5. Kompetence k řešení problému:

(nový úkol - tvorba vlastního interaktivního workshopu - hudebně zábavného programu staršími žáky pro skupiny mladších žáků)

Žák: Motivují se navzájem k řešení a vyhledávají společně řešení problému, vzájemně si napomáhají při řešení problémů. Zpracovávají úkoly k posílení uvědomělosti a kreativního myšlení. Využívají schopností a zkušeností k povzbuzení a upevňování sebevědomí nejen jednotlivců, ale i kolektivu, snaží se jít příkladem mladším spolužákům.

6. Kompetence k učení:

Žák: Učí se vzájemné toleranci, kooperaci, empatii. Získávají kladný vztah k tvůrčím činnostem, k pracovitosti a svědomitosti, posilování volných vlastností, úsilí a píli, směřující k vytýčenému cíli. Soustřeďují se soustavně nejen na krátkodobé, ale i na dlouhodobé cíle.

Výstup: Seznamují se s hudební kulturou zvanou alternativní, na ukázkách hry pomocí obyčejných předmětů typu trubek, používaných na instalační práce nebo do konstrukcí motorů. Respektují v hudební produkci základní pravidla (metrum, rytmus, tempo), která by měli mít osvojeny v životě. Vidí a slyší polyfonii, hranou jedním člověkem na několik nástrojů najednou se střídavým využitím lidského hlasu, výkřiku, jednoduchého písňového doprovodu, k němuž jsou schopni se po čase přidat.

Shrnutí akce včetně aktivity žáků:

Díky této celoškolní aktivitě se osm různorodých skupin v počtu 125 žáků seznámilo s tzv. workshopem v praxi. V jedné vyučovací hodině se žáci dokázali zorientovat v přemístění, seznámit se s novým lektorem, který je hodinou provázel, vysvětlil jim náplň jednotky a na rychlé ukázce hry na bubnu je zapojil do činnosti. Vyzkoušeli si tak fungování a sociální dovednosti ve skupině, umění naslouchat a reagovat na podněty. Dokázali se sjednotit, přizpůsobit se společnému rytmu a tempu pomocí hudebních prostředků, což byla nevšední ukázka koordinace a spolupráce, která vznikla v krátkém časovém intervalu bez dlouhého vysvětlování a slovního podnětu.

Skupiny mladších žáků se zapojovaly rychleji, svědomitěji a aktivněji, než skupiny starších žáků (osmé třídy). Ty měly naopak problém s pochopením, neustálým komentováním aktivit a tím se ochudily o většinu praktické náplně hodiny. Jediná samostatná skupina osmáků v počtu asi patnácti dětí využila pouze jednu čtvrtinu hodiny pro praktickou činnost, tj. hry na bubny. První polovinu hodiny strávili žáci komunikací s lektorem, přičemž ho téměř vůbec nepustili k praktické ukázce. Díky své nekázni a nezodpovědnosti za své jednání a chování neměli možnost seznámit se s nevšedními způsoby hry na různé předměty. Neviděli ani netradiční nástroje, ani ukázkou polyfonní hry. Lektor jim na závěr jednotky zdůraznil, že i toto je forma komunikace, k níž má workshop směřovat a výchovně působit na žáky.

Zařazení aktivity do všech výše uvedených předmětů a podpora rozvoje kompetencí žáků k udržitelnému jednání a rozvoje kulturního povědomí žáků:

V rámci možnosti propojení jednotlivých vyučovacích předmětů jsou žáci vedeni k hlubšímu pochopení nejen hudebního umění, k jejímu aktivnímu vnímání, ale i možnosti rozvoje individuálních hudebních schopností a dovedností. Vlastním osaháním nástrojů a možností

spojit poznatky z hudební teorie s praxí, napomáhá koordinaci vlastních smyslů, ale i nalézání skryté fantazie, emočnímu vyjadřování, koordinaci a spolupráci ve větší i nesourodé skupině.

Mezipředmětové vztahy v jejich konkrétní podobě:

Dějepis – zeměpis: Je možné objevovat stále nové a nepoznané historické a geografické souvislosti, což vzájemně propojuje historické a geografické poznatky z hodin dějepisu, zeměpisu s učivem hudební výchovy.

Český jazyk – hudební výchova: Zpracování aktivity, nových poznatků různými typy forem (krátké pojednání o pořadu, vlastních prožitcích, krátké zhodnocení (co se mi líbilo, nelíbilo a proč), návrh na jinou hudební produkci, ukázkou, kterou by žáci rádi zažili (Muzeum Hudby).

Závěr: Žáci by se měli umět co nejvíce prezentovat, vystupovat před obecností sami. Nejen před spolužáky ze své třídy, ale i z jiných tříd. Jako vyučující hudební výchovy na obou stupních ZŠ sleduji, že větší obtíže mívají pochopitelně žáci osmých a devátých tříd, naštěstí ne všichni. Většina z nich má problém se zpěvem na veřejnosti, ale i se souvislým projevem. Příčinou je hlavně to, že žáci na druhém stupni nemají co předvést, znají málo písní a neumí je zpívat, nebo zpívají neradi. Pro srovnání s žáky prvních, druhých a třetích tříd, kteří mají kolikrát větší potenciál něco přednést a předvést. Postupem času se bohužel počáteční nadšení vytrácí. Hudební výchova se tak dostává na okraj zájmu jak učitelů, tak žáků a považuje se za nadbytečný neboli zbytečný předmět. A to je opravdu škoda. Naštěstí je spousta dětí, kteří mají chuť se učit zpívat a zpívají rádi. Je jen na učitelích a soustavné systematické průpravě, kam až takové nadšení lze dotáhnout.

SEDMIČKY JOSEFA LADY (výstava umělcových kreseb v Tančícím domě v Praze)

Josef Lada žil v letech 1887 až 1957, proto ty „sedmičky“ v názvu výstavy. Byl jedním z našich nejvýznamnějších ilustrátorů a karikaturistů. V kresbě byl samoukem, postupně si vyvinul osobitý styl s typickou silnou linkou a zaoblenými tvary postav. Jako půlroční chlapec upadl na ševcovský nůž a poranil si oko. Protože viděl jen na jedno, kreslil dokonale zvláštní plošnou technikou bez stínování a složité kompozice. Jeho oblíbeným námětem byli různorodí tvorové z říše zvířat, lidé všech možných typů včetně pohádkových bytostí. Malebné jsou jeho krajiny v každém ročním období. Pohledy do jeho rodných Hrusic, které známe z kalendářů, vánočních či velikonočních pohlednic. Jeho obrázky mají dodnes platné kouzlo a poetický nádech a milují je jak dospělí, tak děti. Nejznámější jsou Pohádky kocoura Mikeše a Kmotry lišky uváděné i ve Večerníčku. Josef Lada působil jako ilustrátor, spisovatel, zároveň také jako karikaturista. Kromě mnoha pohádek a knih pro děti, které sám napsal, ilustroval především Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války a další.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk

Učivo: Kresba a ilustrace, karikatura, pohádky ilustrované J. Ladou.

Pomůcky: Oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní, občanská a sociální:

Vyučující: Provází žáky nábřežím zvané Náplavka ze školy v Podolí, podél řeky Vltavy, směrem do centra města. V blízkosti Tančícího domu, vyznačujícího se moderní architekturou se nalézají opěrné body jako jsou Karlovo náměstí nebo Národní třída s budovou Národního divadla.

Žák: Názorným příkladem tohoto typu vycházky chápe spojitost mezi cílem návštěvy a potřebou orientace ve městě. Poznává cesty a místa s pamětihodnostmi, která ho seznamují s kulturními skvosty na každém kroku.

2. Kompetence k učení (sama sebe i druhých):

Vyučující: Provádí žáky místy, kde se uskutečňují výstavy na různá témata.

Žák: Je motivován k poznávání významných osobností, míst a památek.

Výstup: Díky této třídní aktivitě jsme měli možnost nahlédnout podrobněji do života významného národního umělce. Výstava byla pojata interaktivně, takže žáci se mohli vyfotit s Josefem Ladou v životní velikosti, s Mikešem jako maskotem, prohlédli si ukázky z krátkých animovaných filmů pro děti, mohli vidět, jak se takový animovaný film tvoří. Dále si mohli prohlídnout spoustu ilustrovaných knih ve čtenářském koutku. Výstava byla velmi zdařilá.

GALERIE VÝTOŇ (Zaniklé Podskalí)

Podskalí je název zaniklé osady na pravém břehu Vltavy pod Vyšehradem mezi dnešním Jiráskovým a Železničním mostem. Její někdejší obyvatelé se živili převážně vorařstvím, obchodem se dřevem plaveným po Vltavě, ledařstvím či těžbou písku ze dna řeky. Podskalská celnice na Výtoni se zachovala díky tomu, že ji město v roce 1908 odkoupilo jako památku na rázovitý život ve starém Podskalí. V roce 1939 byla budova převedena do vlastnictví Muzea hlavního města Prahy. Dnes jsou v ní pravidelné výstavy.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Zeměpis, Dějepis, Výchova demokratického občana

Učivo: Praha, Vltava, život na řece, vorařství, životní zvyky našich předků.

Pomůcky: Oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní:

Vyučující: Provází nejbližšími pamětihodnostmi v blízkosti školy. Výtoň je název tramvajové zastávky v počtu jedné od zastávky Podolská vodárna, která stojí přímo před hlavní budovou ZŠ v Podolí.

Žák: Je uveden do historie místa prostřednictvím vzdělávání v praxi.

2. Kompetence pracovní:

Vyučující: Zakládá spolu s žáky turistický deník.

Žák: Všímá si zajímavostí, expozic, své poznatky zaznamenává do deníku, sbírá známky z různých míst, které ukládá do deníku. Stačí jeden pro celou třídu, anebo si vede deník každý žák sám.

Výstup: Díky této třídní aktivitě měli žáci možnost poznat zajímavé místo, které by mnozí z nich pravděpodobně ještě dlouho mohli přehlížet. Malá budova bývalé celnice Na Výtoni je přestavěna na restauraci. Muzeum vorařství je skryto vzadu v budově a nijak zvlášť neláká k návštěvě. Přesto bylo velmi zajímavé shlédnout předměty jako váhu na ryby, pokladnu na příspěvky pro sirotky nebo vor v reálné velikosti, aby si mohli jeho řízení na řece žáci sami vyzkoušet. K vidění byly modely lodí, budov a dobové fotografie a dokumenty. K zakoupení byla i publikace z nábřeží Náplavky, přibližující historické pozadí naší školy. Tu jsme pořídili pro potřeby školy do žákovské knihovny za peníze z projektu. V tomto případě to byly jediné příspěvky, které se vyčlenily na sekci Kultura (50% vstupné pro žáky na obě výstavy a tato jedna publikace...)

Začlenění průřezových témat:

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

EV – lidské aktivity a ekologie, vztah člověka k prostředí

MV – mediální a multikulturní výchova

BALET LOUSKÁČEK – P. I. ČAJKOVSKIJ (Městská knihovna – Mariánské náměstí)

Dětský balet se sólisty na hudbu slavného ruského romantického skladatele.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Český, ruský, anglický jazyk

Učivo: Praha, hudba a taneční rytmus, balet a krása pohybu, jiné pohádky v hudbě: P. I. Čajkovskij – Šípková, L. Janáček – Liška Bystrouška.

Pomůcky: Společenské oblečení.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní, sociální a personální, k učení sama sebe i druhých:

Vyučující: Provází žáky divadelním prostředím.

Žák: Učí se kulturnímu chování a nazírání na svět.

Výstup: Aktivita se konala mimo vyučování ve večerním čase a účastnila se jí skupina žáků v počtu šesti dětí v doprovodu tří rodičů a dvou vyučujících. Lákadlem pro nás bylo vystoupení žákyň z naší školy. Přestože agitace ve škole byla dosti velká, visely letáčky s pozvánkami ve třídách i ve vestibulu školy, účast byla velmi malá. Představení bylo opravdu moc krásné, sál byl vyprodán, zaplněn rodinnými příslušníky účinkujících a hosty. Pro nás se konalo zdarma.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

Planetárium: „Kde začíná Vesmír“

V rámci výuky přírodovědného a zeměpisného učiva a v rámci projektu jsme uskutečnili exkurzi do Digitálního planetária s největší projekční plochou v ČR, kde se žáci měli možnost setkat s moderní budovou hvězdárny v Královské oboře ve Stromovce. Planetárium připravuje pravidelné pořady pro školy, astronomické výstavy včetně interaktivních možností pro děti.

Na webových stránkách www.planetum.cz lze nalézt i pracovní listy ke stažení zdarma. Mimo jiné lze rovněž navštívit Štefánikovu hvězdárnu na Petříně nebo Hvězdárnu Ďáblice v Praze 8. Hvězdárny nabízejí dopolední výukové pořady včetně individuálních exkurzí na základě

předchozí domluvy ro všechny věkové kategorie od předškoláků po dospělé. Na otázky odpovídají renomovaní astronomové.

Zařazení do předmětu: Člověk a jeho svět, Zeměpis, Dějepis, Přírodopis, Český jazyk, Pracovní činnosti, Výtvarná výchova

Učivo: Zemská osa, střídání dne a noci a ročních dob, tělesa sluneční soustavy.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní, sociální, personální:

Vyučující: Provází žáky za oblíbenými pořady v modernizovaném prostředí s nabídkou doplňkových vzdělávacích pořadů.

Žák: Stává se součástí pořadu s živou a interaktivní prohlídkou aktuální oblohy a souhvězdí pozorovatelných během jednotlivých ročních období. Žáci se přepravují na místo ze školy veřejnými dopravními prostředky. Procvičují způsoby chování a interakci v menších i malých skupinách, schopnosti orientovat se v neznámém prostředí, dodržet časové intervaly a nástupy.

Výstup: Tyto typy pořadů jsou velice hodnotné a přínosné k upevňování a opakování učiva o Zemi a Vesmíru. Žáci mohou shlédnout v zajímavém, nevšedním prostředí poutavou formou filmové projekce skutečnosti, s nimiž se ve škole setkávají pouze teoreticky, pomocí obrázků, popřípadě IT programů, pokud jsou ve škole dostupné. Navíc se dovídají spoustu nových informací a zajímavostí.

Na místě jsou velkoplošné prezentace prací žáků vhodné k použití jako informační tabule pro žáky jiných ročníků. Nabízí se možnost zpracování v cizím jazyce, vyhotovení zprávy nebo jiné slohové práce na dané téma. V pracovních činnostech lze uplatnit fantazii žáků při konstrukci planet, vesmíru, meteoritů a mléčné dráhy, souhvězdí.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

MEDV – mediální výchova

8. Únor

Hudební masopust – naučný, hudebně populární pořad pro žáky 1. a 2. stupně

Masopust či obecně karneval je slavnostní období mezi Vánocemi a postní dobou. Jeho počátek nastává po svátku Tří králů (6. ledna) a konec na Popeleční středu je závislý na datu Velikonoc a končí tak v rozmezí od poloviny února do počátku března. Masopustní zvyky mají zřejmě původ v předkřesťanských slovanských oslavách konce zimy. V původním smyslu jde o „opuštění masa“ (slovo karneval pochází nejspíš z italského carne levare, „dát pryč maso“). Masopust pak představoval období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Během něj probíhaly taneční zábavy, zabijačky a také svatby. Vrcholí posledním čtvrtkem tohoto období, zvaným Tučný čtvrtek, spojeným se zabijačkou a hostinou. Poslední tři dny se konají různé rituální úkony, průvod masek, scénické výstupy a končí taneční zábavou.

Tato celoškolní aktivita, zahrnuta do předmětu HV, ale i volnočasových aktivit žáků.

Bude prolínat předměty HV, VV, ČJ a zahrnovat všechny klíčové kompetence žáků.

Především HV:

- rozvíjet individuální hudební vlohy, schopnosti a dovednosti v praxi
- chápat hudbu jako nedílnou součást duševního života každého jedince
- podněcovat zájem o hudební literaturu, zpěvníky, sbírky lidových písní
- tříbit vkus ve výběru autorských písní, seznamovat se citlivě se současnou tvorbou
- znát nejdůležitější představitele jednotlivých minulých období až po současnost
- umět se orientovat v hudebních stylech a žánrech daných období
- rozlišovat klasickou a moderní, populární hudbu, alternativní žánry
- umět využít a zpracovat shromažďované učební pomůcky (zavedené sešity pro zakládání žakovských zpěvníků, od první třídy až po devátou třídu je dobré je zachovávat a upotřebit později)
- kopírovat a rozdávat jednoduché písničky k hromadnému učení textu a společnému zpěvu, návody a ukázky tanečků ve vlastním provedení
- učit orientaci v i v tanečních stylech, moderních způsobech pohybu a tance
- považovat o vytvoření vlastní choreografie, umět vysvětlit a naučit

- vést k pohybu a improvizaci, vyjádření emocí
- dramtizace zpěvu, poslechových skladeb
- vést k vlastní kompoziční tvorbě textové či hudební
- učit žáky hledat zajímavosti ze světa hudby a přinášet pro všechny nové informace (z novin, časopisů, hudební pozvánky a události, koncerty, muzikály, divadelní představení, pozvánky na vlastní hudební vystoupení nebo svých známých), umožnit co nejvíce prezentací i pomocí PC, audiovizuální techniky
- propojovat HV s jinými předměty co nejvíce, aby se nezapomínalo na její důležitost
- k osvojování poznatků, jejich opakování, procvičování, upevňování i prověřování jsou vhodné pracovní listy, kvízy, doplňovačky i testy, samostatná i skupinová, nebo domácí práce
- na neposledním místě by se měli žáci zejména druhého stupně umět prezentovat, ať už formou písemného referátu na patřičné úrovni, anebo formou připraveného výkladu na zvolené téma, prodiskutované předem s učitelem
- pro žáky druhého stupně je nezbytné portfolio, které zahrnuje nejen jeho práce za celé školní období, ale i sbírku písní, pracovních listů, či jiných podkladů pro výuku hudebních pořadů mimo školu, ale i na půdě školy

Formování postojů, dovedností a schopností je cílem předmětového usměrňování a rozvíjení.

Co konkrétního se žáci naučí?

Čemu novému rozumějí?

Jak téma souvisí s tím, co už se naučili?

Jak použijí znalosti a dovednosti do budoucna?

Rozdíly mezi těmi, kterým jsou kompetence brzy vlastní a kterým se jich nedostává:

Aspekty soutěživosti: výkonnost, rozmanitost, možnost výběru, důraz na kvalitu

Aspekty spolupráce: sociální spravedlnost, rovnost příležitostí, solidarita, tolerance

Sociální soudržnost: spojení obou aspektů, odrážejících se v lidských vlastnostech typu vedení dialogu, soudržnost, týmová práce, iniciativnost, ohleduplnost, podnikavost – dílčí vědomosti a dovednosti žáků, získané postupně při různých příležitostech se propojují – ve výuce propojujeme část znalostní, dovednostní a postojovou prostřednictvím RVP a obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů formulujeme očekávané výstupy

Klíčové kompetence vytváří každá škola jinak a jiné prostřednictvím aktivit, metod a forem výuky v RVP.

Albert Einstein „Není to tím, že jsem chytřejší, ale tím, že se problémy zabývám déle.“

Citát vystihuje proces učení, zdokonalování znalostí a jejich další využití v praxi, klíčové kompetence, schopnost chápání a práce na vývoji vlastní osobnosti a jejím dalším rozvoji.

Protože se málokdo z nás může porovnávat s výjimečnými vědeckými osobnostmi, budeme vycházet ze základních typů osobností, jak je známe a dělíme z psychologického pohledu na žáka introverta, extroverta, dále jeho osobních předpokladů, možností a volných vlastností.

Osvojování si klíčových kompetencí je pro všechny z nás celoživotní proces. Není v silách nikoho osvojit si všechny jednou a provždy.

Důležitý je pozitivní a povzbuzující přístup učitele, vytvoření bezpečného prostředí pro žáka, v němž se neobává neúspěchu, nepochopení. Je zapotřebí vycházet vstříc žákům vybočujícím z průměru, těm aktivnějším, kteří vyžadují častější střídání činností, jestliže rychleji ztrácí pozornost, je třeba hledat stále nové postupy pro tzv. přirozené učení. Žáci mají odlišné styly učení a různě propojené druhy inteligence. Ty lze posoudit pouze při srovnání ve skupinách, při vzájemném kontaktu a interakci s ostatními.

Podle pojetí H. Gardnera lze charakterizovat celkem devět druhů inteligence jedince, které se mísí v různém poměru.

Devět druhů inteligence podle H. Gardnera (uvádí Barbara Čechová v nápadníku pro rozvoj klíčových kompetencí ve výuce)

1. Jazyková
2. Matematicko logická
3. Vizuálně prostorová
4. Tělesně pohybová
5. Hudební
6. Interpersonální
7. Intrapersonální
8. Přírodní
9. Existenciální

Z individuálního přístupu k žákovi lze vyvodit, že veškeré učení lze individualizovat. Tato myšlenka se uchytila v šedesátých letech v západní Evropě a zahájila rozvoj tzv. individualizovaného učení. Následovalo programované učení v sedmdesátých letech. Interaktivní programy a programované učebnice šité na míru však ztrácely na účinnosti, pokud nebyly patřičně zprostředkovány učitelem. Z toho plyne, že učitel hraje v učebním procesu stále potřebnou a nezastupitelnou roli.

Tendence k diferencované výuce lze pozorovat nadále i v současnosti, avšak individuální práce jednotlivých žáků je střídána s kooperativním učením, z čehož vyplývá, že většina produktivního učení probíhá ve společenském kontextu. Nezastupitelnou a nenahraditelnou úlohu sehrává učitel jako koordinátor učebních činností.

Úspěch dosažen spoluprací (důraz na kooperaci a interakci při vzájemném učení) je účinnější než úspěch jedince samotného. Děti se tak navzájem učí postojům, hodnotám a dovednostem, které nemohou pochytit od svého dospělého průvodce (učitele). Odlišností jednotlivců je využito ve prospěch všech ve skupině, která se tak utužuje především sociálně (sociální kompetence), nastoluje pozitivní atmosféru ve skupinách (složení třídy) a stává se tak pilířem efektivní spolupráce. Vztah s druhými dětmi má pak silný vliv na hodnotový žebříček v sociálním měřítku, nutných pro posouzení a uvědomění si vlastních hodnot, schopností a znalostí. Výukový cíl tak jde ruku v ruce se zaměřením na sociálně osobnostní rozvoj žáka.

Anketa a dotazník na žáky – srovnání pro zajímavost (druhy inteligence)

- Učení se nedostavuje automaticky, je třeba k němu vést...
- Žák si tvoří své vlastní úsudky, je centrem dění ve třídě, určuje průběh výuky tj. tzv. aktivní učení (peer teaching – učení s e od vrstevníků)

RVP pro základní vzdělávání říká, že nemáme učit předmět ale žáky.

Učivo je jen prostředkem k dosahování klíčových kompetencí.

Anežský klášter – gotika (exkurze s výstavou)

Anežský klášter, zvaný též Na Františku, se nachází na vltavském břehu v historické oblasti Starého Města pražského. Dvojklášter ženského řádu klarisek a mužského řádu menších bratří byl založen Anežkou Přemyslovnou, která se stala jeho abatýší. Přesné datum založení kláštera není známo, ale pravděpodobný je rok 1231, kdy byla ukončena všechna jednání ohledně Anežčina sňatku. Anežčin bratr král Václav I. věnoval klášteru pozemek na pravém břehu Vltavy, výhodný svou polohou v sousedství špitálu. Okolí bylo obydleno hlavně řemeslníky. Zároveň Václav udělil klášteru veškerá privilegia a svobody. Po dlouhých

obdobích rozkvětu i chátrání je dnes Anežský klášter nádhernou gotickou památkou s muzeem gotického výtvarného umění.

Štefánikova hvězdárna – Pražské planetárium (Výprava do Vesmíru a dál)

Oblohu plnou hvězd nemusíme ve Stromovce pozorovat pouze po setmění. Toužíte-li prozkoumat tajemství vesmíru, hvězd či planet, nebo si vyzkoušet jízdu po povrchu Marsu či Měsíce, neměli bychom vynechat návštěvu Planetária. Kromě interaktivních exponátů si můžeme vybrat z bohaté nabídky pořadů či pohádek, zaměřených na nejruznější témata z astronomie a kosmonautiky. Je to dobrodružná výprava napříč vesmírem.

9. Březen

Velikonoce jako oslava příchodu jara (prezentace o Velikonočních zvycích a jejich významu).

Velikonoce jsou v dnešní době nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Vedle toho jsou Velikonoce obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara, které s náboženským svátkem souvisí jen volně. Už u starých Slovanů a Germánů splynuly lidové oslavy Velikonoc s pohanskými slavnostmi jara, které oslavovaly procitnutí přírody ze zimního spánku. Díky tomu do lidových oslav Velikonoc přeshly v germánském a slovanském prostoru mnohé původem pohanské zvyky. Historicky lze symboly Velikonoc vystopovat jako univerzální symboly jara a plodnosti například až do starověkého Egypta.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Český jazyk, Výtvarná výchova

Učivo: Dějinné události, biblická historie, druhy kulturních forem a vyznání (2. stupeň)

Pomůcky: Kreslicí a psací potřeby, PC, interaktivní tabule. Různé výtvarné potřeby.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence komunikativní:

Vyučující: Má za úkol rozvíjet slovní zásobu u žáků o nové pojmy z duchovní oblasti. Rozvíjí jejich schopnost samostatného myšlení, dovednost porozumět a reprodukovat, formulovat na základě porozumění vhodnou otázku, umět se ztotožnit s odpovědí i v případě podobně kladených otázek jinými účastníky, využívat tak své schopnosti komunikace ve větším kolektivu (účastní se více tříd různých ročníků).

Žák: Má umět zpracovat nově získané poznatky vlastním způsobem, nejlépe písemně a zároveň se umět prezentovat vlastním vystoupením v podobě prezentace, což vede k rozvoji písemného i ústního vyjadřování žáků – prezentace, výtvarné zpracování tématu.

2. Kompetence sociální a personální:

Vyučující: Vede žáky k vytváření pravidel společenského chování a dodržování pravidel týmové práce a spolupráce. Bere v potaz sociální zázemí žáka, v souvislosti s jeho národností, náboženským vyznáním a rodičovskou výchovou.

Žák: Posiluje partnerské a přátelské vztahy mezi jednotlivými účastníky a objektivně poznávat okolní svět a možnosti, které se mu nabízí. Rozšiřuje názory, obzory.

3. Kompetence pracovní:

Výroba ozdob pro slavnostní příležitosti a oslav příchodu jara. 1.stupeň – zařazení do předmětů výtvarná a hudební výchova, pracovní činnosti).

Začlenění průřezových témat:

VDO, MKV, OSV, MEDV

Návštěva knihovny (Městská knihovna Školská, Praha 1)
Knihovnická lekce pro žáky 1. st. s projekcí – „Světové pohádky“

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Český jazyk, Výtvarná výchova

Učivo: Význam pohádky pro děti, nejznámější světové pohádky, pohádkoví hrdinové.

Pomůcky: Kreslicí a psací potřeby, Čtenářský deník.

Rozvíjení kompetencí:

Vyučující: Vede žáky ke čtenářství, pravidelně je doprovází do knihovny a zařizuje knihovnické lekce na požadované téma, které lze zakomponovat do výuky. Nám se hodilo téma „Pohádka“, které provázelo žáky prvního stupně po celý rok. Věnovali se mu nejen v rámci hodin českého jazyka, anglického jazyka, ale také v hodinách výtvarné výchovy při zpracování oblíbené pohádkové postavy a ve čtenářském kroužku, kde jsme se mohli ke svým hrdinům z pohádek vracet a podrobněji se přiblížit charakteristikám postav a obsahům příběhů.

Žák: Rozvíjí své čtenářské a komunikační dovednosti, získává větší přehled o autorech a ilustrátorech, seznamuje se s různými druhy pohádek od českých klasických pohádek až po světové. Rozlišuje moderní a tradiční prvky v obsahu příběhu, dokáže dojít k ponaučení a závěru, kterým je uvědomění si podstatných životních hodnot (rozdílnost v bohatství, pojem hrdinství a zbabělost, krása a ošklivost, ojedinělost, vytrvalost, překonávání překážek).

1. Kompetence komunikativní:

Rozvoj komunikačních dovedností jedince, učí se bez bázně a ostychu utvářet vlastní formulace bez radikálních oprav vyučujícího. Učí se promlouvat dostatečně nahlas a výrazně, aby slyšel sám sebe a uvědomoval si zpětnou vazbu. Zpětně by měl dokázat reagovat na dodatečné otázky, případně je sám tvořit pro ostatní členy skupiny.

2. Kompetence sociální a personální:

Navazují na kompetence komunikativní a souvisejí s prací více jedinců ve skupině, učení naslouchat a formulovat podstatné myšlenky, umění vyjádřit se srozumitelně a adekvátně tématu a problémům, které lze na základě příkladů pohádkových hrdinů a jejich životních zážitků řešit.

3. Kompetence pracovní:

Žáci sami mohou ve skupinách v rámci většího třídního kolektivu navodit atmosféru diskuse, besedy, ankety, dotazníku (zpracují ve škole nebo doma) a s pomocí učitele probrat nejen jednotlivé slohové styly spadající do výuky českého jazyka (žáci 2. st.), ale i různé formy komunikace, kterým by se žáci měli průběžně učit.

4. Kompetence řešení problému a výstup:

Na základě rozboru příběhů a charakteristik postav se mohou žáci společně s učiteli zamýšlet nad životními situacemi jednotlivců ve třídě. Tato možnost se nabízí i pro náplň do třídnických hodin, relaxačních chviliek či krátkých přestávek ve výuce, kdy bychom se měli vždy ohleduplně věnovat sociálním a společenským vztahům nejen ve škole, třídě, ale i jiných žákovských kolektivech.

Začlenění průřezových témat

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

MEDV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

Hudební pomlázka aneb poutavá cesta za „divokým abbé“.

Antonio Vivaldi – Jaro (hudební ukázka ze slavného cyklu Čtvero ročních období)

V naší škole zazněl naučný, hudebně popularizační koncert pro žáky 1. a 2. stupně s průvodním slovem. Šlo o ukázkou vrcholového umění hry na housle v podání absolventa AMU – uměleckého vedoucího komorního orchestru Vivaldi orchestra Praga, účinkujícího v Kosteletě Sv. Mikuláše na Staroměstském nám. v Praze. Doprovázel jej hráč na arciloutnu ze stejného orchestru. Byly provedeny některé barokní skladby s Velikonoční tematikou a hudebníci vyprávěli o svých zážitcích s hudbou. Svým nadšením a hráčským mistrovstvím vzbudili u dětí velký zájem.

Zařazení aktivity do předmětu: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Český jazyk, Zeměpis, Dějepis

Učivo: Hudební historie, druhy hudebních forem, hudební nástroje, koncerty v Praze, hudební skladatelé, barokní období, znaky a charakteristika po umělecké stránce, odrážející se v hudebních prvcích a dílech, slavné osobnosti.

Pomůcky: Kreslicí a psací potřeby ke zhodnocení akce.

Rozvoj kompetencí:

Vyučující: Učí chápat žáky hudební výchovu jako příležitost k seberealizaci. Má chápat umění v celku jako součást duchovního života našich předků. Vede k poznávání souvislosti všech druhů umění a to prostřednictvím návštěv kulturních zařízení nejen se školní skupinou, ale i v době mimo školu.

Žák: Má rozšiřovat svůj zájem o kulturní dění kolem nás, zejména v Praze. Přemýšlet o vlastních možnostech k uspořádání vlastní kulturní akce ve škole.

1. Kompetence sociální a personální:

Program nabízí žákům poznání, že i tzv. vážná hudba může být zábavná, zároveň poutavá a její tvůrci zajímaví. Dále zprostředkovává společně s hudebníky zjištění, že hra na hudební nástroj je obrovská dřina, pokud se jí chce člověk věnovat profesionálně. Že ke geniálnímu zpracování uměleckého díla a jeho provedení nestačí pouhý talent, ale i silná vůle a spousta věnovaného času, že umělec může produkovat krásné nápady bez nároků na velký honorář.

2. Kompetence pracovní:

Pokračováním této akce by mělo být opakování získaných poznatků. K jejich opakování, procvičování, upevňování i prověřování jsou vhodné pracovní listy, kvízy, doplňovačky i testy, samostatná i skupinová nebo domácí práce.

3. Kompetence komunikativní:

Účastní se komunikace v příjemné atmosféře, učí se naslouchání, rozvoji empatie a respektu při živé produkci hudebního díla, následně se zapojuje do besedy s umělci. Bere ohled na ostatní názory spolužáků, zlepšuje schopnost myšlení při vytváření otázek v návaznosti na předchozí sdělené odpovědi. Na neposledním místě by se měli žáci umět prezentovat, ať už formou písemného referátu na patřičné úrovni, anebo formou připraveného výkladu na zvolené téma, prodiskutované předem s učitelem. Pro žáky obou stupňů je nezbytné **portfolio**, které zahrnuje nejen jeho práce za celé školní období, ale i sbírku písní, pracovních listů, či jiných podkladů pro výuku hudební výchovy.

4. Kompetence k řešení problému:

V rámci možnosti propojení jednotlivých vyučovacích předmětů jsou žáci vedeni k hlubšímu pochopení nejen hudebního umění, k aktivnímu vnímání, ale i možnosti rozvoje individuálních hudebních schopností a dovedností žáků. Žáci se zároveň nenásilnou formou dovídají útržky z hudební teorie a seznamují se s okolnostmi vzniku skladeb daného období a života skladatele, což vzájemně propojuje historické a geografické poznatky z hodin dějepisu a zeměpisu. Na ty lze navázat v hodinách českého jazyka formou krátkých prezentací žáků.

Mezipředmětové vztahy a doplnění k průřezovým tématům do různých předmětů:

Hudební výchova: Žák se seznamuje s jednou z nejslavnějších osobností hudební historie, minulé i současné, poslouchá živou hudbu, beseduje s hudebníky, dovídá se zajímavosti a informace o hře na barokní nástroje (barokní housle, arciloutna), podrobnosti o nástrojích.

Výtvarná výchova: Žák pozná základní prvky barokního slohu, vytvoří fotodokumentaci k pražským pamětihodnostem (Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském nám. a budovy na Malé Straně). Spojí si tyto památky s životem v době baroka a tvorbou A. Vivaldiho, kulturou a uměním té doby.

Český jazyk: Vysvětlení pojmu nonverbální komunikace, beseda s účastníky, výklad, kvíz a doplňovačky k učivu, referáty.

Dějepis: Život v období baroka, zdobné prvky ve slohu, architektura s důrazem na církevní stavby.

Zeměpis: Realie Prahy v evropském kontextu v období vlády Habsburské monarchie v 18. století.

Výstup ŠVP: Rozvoj zájmu o hudbu jako celku, pozitivní motivace, vzájemná spolupráce, rozvoj komunikace a sociálního citění, rozvoj individuálních schopností a dovedností žáků.

Shrnutí aktivity: Žákům hudební setkání přineslo množství poznatků, ale i vnitřních prožitků a relaxaci. Hudebníci odpovídali na zajímavé otázky, a tak došlo ke zvýšení zájmu o danou tematiku.

Zhodnocení akce:

Žáci byli nadšeni náhradní hodinou, při níž se prakticky seznámili se spoustou nových poznatků. Hudebníci odpovídali v závěru vystoupení na jejich konkrétní dotazy, a tak došlo ke vzájemné interakci a navýšení zájmu o danou tematiku. Přínosem byla obzvláště relaxační atmosféra akce, která zanechala hluboký dojem na všech zúčastněných. Nakonec si žáci za doprovodu houslí zazpívali.

Začlenění průřezových témat

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

MEDV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

Březen měsíc knihy aneb ilustrace žije

Výtvarná soutěž pro žáky 1. st. na téma „Ilustrace v pohádce – Světové pohádky“ (celoroční projekt pro první stupeň).

Zařazení aktivity do předmětu: Výtvarná výchova, Hudební výchova, Český jazyk, IT

Učivo: Dětská literatura se zaměřením na pohádku a ilustraci. V rámci výtvarné výchovy jsme vyhlásili výtvarnou soutěž. Žáci kreslili nebo malovali výkresy ve škole i doma v průběhu dvou měsíců. Poté došlo k vyhodnocení a odměnění nejlepších výtvarů zástupců jednotlivých ročníků. Výtvarné práce byly vystaveny v prostorách školy.

Pomůcky: Audiovizuální technika, interaktivní tabule, pracovní listy, psací a výtvarné potřeby.

Rozvoj kompetencí komunikační, sociální, personální, řešení problému a pracovní:

Vyučující: Seznamuje žáky s nabídkou četby pro děti, s autory a ilustrátory. Zapojuje děti do výtvarných činností tak, že se samy podílejí na ilustracích ke známým pohádkám.

Žák: Více čte knihy, přemýšlí na základě prožitků o propojení textu s obrázky. Vyhledává klíčové momenty příběhu, k němuž sám dovede ilustraci znázornit.

Výstup ŠVP: Rozvoj čtenářské gramotnosti a kreativního myšlení, komunikativní dovednosti výtvarnými prostředky, schopnost samostatného myšlení, fantazie a imaginace.

Shrnutí aktivity: V rámci vyhlášené výtvarné soutěže žáci kreslili nebo malovali výkresy ve škole i doma v průběhu dvou měsíců. Poté došlo k vyhodnocení a odměnění nejlepších výkresů zástupců jednotlivých ročníků. Výtvarné práce byly vystaveny ve foyeru školy.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na rozvoji státu, odpovědnost

MEDV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

Noc s Andersenem

Žáci 1. stupně se zúčastnili ve velkém počtu školní akce Noc s Andersenem, která proběhla přes noc ve škole. Připomněli si význam pohádek a jednoho z největších pohádkářů všech dob. Jedním z nosných témat byla Andersenova pohádka Cínový voják, k níž měla druhá třída připraven workshop. Ten se skládal z výtvarných prací žáků v podobě vyobrazení cínového vojáčka a princezny, kterou děti oblékaly do vlastně vyrobených šatiček a lepily k postavičkám na papír. Samozřejmým předpokladem bylo seznámení dětí s obsahem pohádky a přiblížení rozdílu mezi touto a klasickou českou pohádkou. Jiná druhá třída se věnovala pohádce O pejskovi a kočičce s obrázky Josefa Čapka a kvízem.

Ve druhé části večera se děti věnovaly samostatnému divadelnímu představení v podobě papírového divadla a předem připravených pohádkových postav. Ty tvořili v hodinách výtvarné výchovy a pracovních činností. V hodinách českého jazyka se seznamovali s charakteristikou pohádky, hlavních protagonistů, nesoucí morální význam.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Český jazyk, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

Učivo: Pokračování projektu „Světové pohádky“, světoznámý autor a jeho význam, sociální pohádky (čeští autoři – bratři Čapkové, O pejskovi a kočičce, Devatero pohádek a jiné).

Pomůcky: Kreslicí a psací potřeby, nůžky, lepidlo, odstrižky látek, filmová projekce, PC, CD.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence občanské:

Vyučující: Utváří vztah ke kultuře a poznávání národního dědictví. Vzbuzuje hrdost na příslušnost k národu reprezentovaného řadou slavných a významných osobností.

Žák: Uvědomuje si sounáležitost s uměleckými aktivitami jiných národů a současnými pozůstatky jejich činnosti. Chápe multikulturní pojmy a poklady světového dědictví.

2. Kompetence pracovní:

Vyučující: Připravuje pro děti materiál a pomůcky pro výtvarnou a pracovní činnost.

Žák: Uplatňuje svou fantazii a tvořivost při práci. Učí se pořádku a systému při práci.

Shrnutí aktivity: Učitelé jednotlivých tříd připravili zvlášť pro každou třídu program, přitom se mohli navzájem navštěvovat. Ve večerních hodinách se žáci čtvrtých a pátých tříd vydali i na noční pohádkovou výpravu do okolí Vyšehradu. Pak si všichni dali z domu donesenou večeři a ukládali se ke spánku. Akce na škole má již několikaletou tradici.

Výstup: Díky této třídní aktivitě se různé skupiny žáků seznamují s kulturními poklady jiných národů. Žáci upevňují svou národní a kulturní hrdost. Předávají své poznatky žákům s OMJ.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – výchova demokratického občana, multikulturní vztahy

MEDV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

Japonský festival

Představení japonského folkloru, vystoupení uměleckých souborů a jednotlivých umělců z Japonska, ukázky tvorby keramiky, písmomalby, tradičních krojů, tanců a písní, výstava uměleckých děl a setkání s jejich autory. Odpoledne obsahuje workshopy – péče o bonsai, ceremoniál pití čaje, ochutnávky tradičních pokrmů.

Zařazení do předmětů: Český jazyk, anglický jazyk, Člověk a jeho svět, Hudební a výtvarná výchova, Zeměpis, Dějepis, Výchova demokratického občana

Učivo: Japonsko – cizí národy a kultury, orientace v hospodářském a geografickém odvětví.

Rozvoj kompetencí:

Vyučující: Organizují akci, vytvářejí pozvánky, informují děti, zdůrazňují důležitost kulturních akcí.

Žáci: Snaží se překonat k návštěvě kulturního zařízení v odpoledním čase mimo výuku, přesvědčit k účasti další spolužáky a rodiče, připravuje se na společenskou událost, dochází k poznání nového, podnětného prostředí Národního domu, organizace takové události a jejího průběhu, naplně, zábavného a poučného programu.

1. Kompetence komunikativní a sociální:

Společenská událost je vždy vhodným propojením různých sociálních vrstev, setkání jedinců různých věkových kategorií napomáhá vzájemné sounáležitosti a porozumění během zapojení do aktivit nebo jen při samotné účasti na akci, sledování dění kolem, chování a jednání různých osobností a skupin.

2. Kompetence občanská:

Žáci, učitelé i rodiče mají možnost porovnat svou a cizí kulturu v reálných ukázkách v navozeném reálném prostředí. Uvědomují si své tradiční hodnoty a příslušnost k vlastnímu

národu. Zároveň posilují demokratické a multikulturní cítění, úctu k hodnotám a kulturním jevům jiných společností.

Výstup: Nejvíce podnětná byla ukázka hudební průpravy japonských žáků od předškoláků po teenagery, kteří předvedli velmi zdařilé společné hudební vystoupení. Předváděli jednoduchý hudební doprovod na exotické nástroje, zpěv i tanec. Představení nás upoutalo především společnou souhrou různých věkových skupin, schopností hudebního cítění, vnímání a dojemnou vokální produkcí. K takovým výstupům lze dojít jen pravidelným nácvikem, zájmem všech žáků včetně motivujících učitelů, podpůrného zázemí školy i rodičů.

Hodnocení akce:

Tato aktivita se konala mimo vyučování a byla přínosná pro ty zájemce z řad žáků a rodičů, kteří rádi poznávají jiné kultury, jejich zvyky a tradice. Tyto aktivity vždy obohatí vzájemné vztahy mezi žáky, žáky a doprovázejícími učiteli stejně jako interakci rodičů s dětmi.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

MV – Praha jako centrum ČR a zároveň evropské multikulturní centrum

VDO – výchova demokratického občana

MEDV – rozvoj kritického myšlení, vnímání mediálních sdělení v souvislosti s praxí

10. Duben

Secese, kubismus, surrealismus a pražské kulturní památky

Umění kubismu (Dům u Černé matky boží – Gočárova kubistická kavárna), Slavná evropská kavárna Gran Café Orient, patrně jediná kubistická kavárna na světě, byla otevřena v letech 1912 až 1922. Obnovili ji až na konci 20. století. Je dodnes záhadou, proč právě tento avantgardní směr byl zakomponován do architektury právě v Čechách, když jinde v Evropě k tomu nedošlo. Jen v Praze bylo v té době postaveno téměř padesát domů v tomto duchu. U Černé Matky Boží v Praze 1, v Celetné ulici poblíž Ovocného trhu se denně zastaví obdivovatelé z Německa, Itálie, Francie i Japonska. Kubismus sehrál podstatnou roli jako nový trend ve vývoji moderního evropského umění.

Umění surrealismu (výstava – Salvador Dalí). „Myšlenka, že by mě mohli nepoznat, byla by pro mne nesnesitelná.“ Salvador Dalí

Galerie **GOAP** přináší sbírky ikon výtvarného umění. V každé expozici se nachází více než 200 děl představujících autory netradičním a neotřelým způsobem.

Alfons Mucha – výstava o umělci a jeho dílech

Alfons Mucha – rodák z Ivančic na Moravě se vypracoval z malíře divadelních dekorací ve Vídni, přes studia v Mnichově a roční studium na pařížské Akademii Julian na grafika a ilustrátora po slavného tvůrce plakátů s motivy krásných žen. Působil i na akademiích v Chicagu, Philadelphii a New Yorku, kde se zrodila myšlenka na zrození Slovanské epopeje (20 obrazů zobrazujících vývoj Slovanů. Realizoval se též jako architekt na výzdobě Obecního domu, na vitráži pro katedrálu sv. Víta. Po vyhlášení republiky v roce 1918 navrhl státní znak i nové bankovky.

Začlenění do předmětů: Hudební výchova, Výtvarná výchova, Český jazyk, Dějepis, Zeměpis,

Učivo: Praha, hlavní město, kulturní instituce, památky v okolí bydliště, stavební slohy, kubismus, symbolismus, surrealismus. Nové umělecké směry 19. a 20. stol. - svět snů a volných asociací.

Pomůcky: Sportovní oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník. IT – mediální technika, interaktivní tabule.

Vyučující: Provádí žáky Prahou se zacílením na významné secesní pamětihodnosti (Pařížská ulice, Obecní dům, Hotel Paříž). Učí děti vyhledávat výtvarné projevy daného období, zaměřit se na kulturu přelomu 19. a 20. století, podmínky a podněty pro vznik nových uměleckých směrů. Nabádá žáky k vyhledávání zdrojů k přípravě prezentací žáků.

Žák: Aktivně vytváří prezentaci, sbírá materiál, pátrá po stopách daných uměleckých směrů. Společně procházejí vytipovanými místy, vztahujícími se k dané problematice

Kultura chování v akci

elektrického mlýna– první vodní elektrárny v Čechách ve Šlovicích na řece Berounce. Čechova elektrárna, jedna z prvních svého druhu u nás, napájela proudem celkem osm vesnic. Elektrárna vyrábí proud dokonce i dnes. Tři mlýny, kamenolom a několik okolních chat zaujme nejen kluky.

Učivo: Život v dávných dobách a dobové vynálezy (Tesla, Ohm, Watt).

Začleňování do předmětů: Český jazyk, Zeměpis, Dějepis, Fyzika nebo Člověk a jeho svět

Pomůcky: Sportovní oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník.

Žáci: Se účastní besedy s Ing. Čechem, majitelem mlýna na téma „Život v dávných dobách“ a vynálezy. Procházka krajem Oty Pavla na Berounsku.

Výstup: Slohové práce žáků na téma Čechův mlýn.

11. Květen

Poznávací zájezdy, družební pobyt, plavecká soutěž

Učivo: Česká republika a sousední státy.

Výjezd do Drážďan (školní zájezd)

Každoročně se uskuteční festival Karla Maye v Německu.

Na tři dny se promění údolí Löbnitzgrund u Radebeulu podlíz Drážďan v krajinu Divokého západu jako v příbězích Old Shatterhanda a jeho rudého bratra Vinnetou, jak je známe z příběhů Karla Maye. Slavnosti vyvrcholí nedělní jezdeckou přehlídkou tzv. "Sternreiterparade" s 200 jezdci z celého Německa i ze zahraničí. Každý rok slavnosti přitáhnou kolem 30 000 návštěvníků. Je to tématika pro děti velmi lákavá.

První den bychom věnovali prohlídce města a návštěvě některé kulturní památky. Mezi nejvýznamnější stavby patří například Zwinger (původně zamýšlené nádvoří nového zámku, který ale nebyl nikdy postaven), římskokatolická Katedrála Nejsvětější Trojice, známá jako Hofkirche, monumentální protestantský Kostel Panny Marie (Frauenkirche) se čtvercovým půdorysem, Taschenbergpalais či budova Saské státní opery Semperoper.

V sobotu bychom vyrazili na celodenní akci Westernfestivalu a večer případně na další kulturní program. V neděli bychom se zúčastnili závěrečné indiánské přehlídky a v pozdních odpoledních hodinách se přesunuli zpět do Prahy.

Při větším zájmu dětí a finanční podpoře z peněz pro projekt „Na naší školní a životní dráze startujeme společně v Podolí v Praze“ by se tento zájezd mohl uskutečnit jako školní výlet pro více tříd, pro které se zorganizovala autobusová doprava, pobyt, strava a kulturní program.

Družební pobyt v Polsku - autobusový zájezd do Opole, Plavecká soutěž

Opole je vojvodské město Opolského vojvodství v Polsku, 80 km jihovýchodně od Vratislavi na řece Odře. Patří mezi nejstarší města v Polsku. Od raného středověku do začátku 20. století bylo metropolí Horního Slezska. Má asi 128 000 obyvatel. Můžeme v něm najít množství fascinujících starých památek. Katedrálu Povýšení sv. Kříže z 15. století byla postavena na místě, kde okolo roku 1005 nechal Boleslav Chrabrý postavit dřevěný kostel. Kostel svaté Trojice z roku 1309, kostel Panny Marie Bolestné a sv. Vojtěcha z 10. století, je

nejstarším kostelem ve městě. Piastovská věž postavená okolo roku 1300 vysoká 42 m je jediným pozůstatkem hradu Piast, který byl zbořen v roce 1928.

Akce je zaměřena na plaveckou soutěž mezi žáky polské a české školy a další sport.

Náplní mimo soutěž v plavání a jiných sportovních aktivit je poznání historického městečka Opole s jeho památkami a další společenské události.

Slovensko – výprava vlakem do Popradu – poznávací zájezd v rámci Projektu

Jde o družbu mezi školami, navázání přátelských vztahů a poznání dvou kultur, které mají historicky hodně společného. Navíc jsou nejbližšími sousedy s podobným jazykem.

12. Červen

Vycházky do okolí školy pod Vyšehradem, historie Vyšehradu, legendy

Svatováclavská koruna“ v Bazilice sv. Petra a Pavla na Vyšehradě

Tato akce byla vybrána z nabídky programů pro školy Arcibiskupské diecéze v Praze, která je v letních měsících konána v rámci projektu Výchova a hodnoty, jehož vznik se datuje od roku 2017 z iniciativy kardinála Dominika Duky. Akce pro školy jsou zdarma a je možné je navštívit na objednávku s lektorem mimo školu anebo pozvat lektora přímo do školy.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk

Učivo: Praha, hlavní město, kulturní instituce, památky v okolí bydliště, stavební slohy, architektura, literatura, výtvarné umění.

Pomůcky: Sportovní oblečení a obuv na vycházku, kreslicí potřeby, náčrtník, PC, interaktivní tabule pro prezentace žáků a učitelů.

Rozvoj kompetencí:

1. Kompetence sociální, občanská, komunikativní:

Vyučující: Seznamuje žáky s důležitými pamětihodnostmi místa, v němž se nachází škola

(Praha 4 – Podolí). V rámci vlastivědné nebo přírodovědné vycházky a probírání učiva o plánu města, cesty a daného místa provádí skupinu žáků směrem na **Vyšehrad**. Zde se žáci přímo v reálu setkávají s románským slohem v podobě Baziliky sv. Martina (**rotunda**). Nalézají místo slavného hřbitova **Slavín** a zmiňují se některých slavných osobnostech naší minulosti. Vypráví legendu spojenou s hradem a skokem bájněho hrdiny ze skály do řeky.

Žáci: Z vyvýšeniny poznávají řeku Vltavu a nejbližší známá místa, která se v blízkém okolí nalézají. Mají za úkol vypracovat náčrty zajímavých historických budov, všimnout si detailů a perspektivy při vyobrazení částí dřevěného kostelíka nebo rotundy.

2. Kompetence řešení problému:

Žáci: Mají se samostatně seznámit s historickými okolnostmi vzniku Vyšehradu, vyjasnit pojem legenda, pověst a historie.

Vyučující: Zprostředkovává exkurzi pro žáky nižšího stupně. Lektor provádí žáky chrámem a klade důraz na chování, soustředění na výklad a pozornost k navštíveným artefaktům. Poutavě seznamuje žáky se **základy českých dějin**.

Žáci: Spojují si teoretické poznatky s praxí, poznávají české dějiny přímo na dotek. Žáci s OMJ mají možnost porovnat tradice a relikvie českých zemí s odlišnými typy náboženství (pravoslavní, Židé) a nevěřícími.

3. **Kompetence sociální a občanská jde ruku v ruce s kompetencí k učení:**
Neformální cestou k poznání kousku církevního světa s jeho nádhernými poklady.

Průřezová témata:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na občanské sounáležitosti

MkV – multikulturní vztahy a kulturní souvislosti, tradice, zvyky, památky

Cyril a Metoděj – „Lidé dobré vůle“ a jejich poselství

Přednáška konaná ve škole v rámci výuky žáků pátých tříd v předmětu Člověk a jeho svět – dějepis – historické události, vysvětlení významu příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje na pozvání knížete Bořivoje. Připomenutí významu státního svátku v kalendáři (5. červenec).

Žáci se seznamují se s novými poznatky a propojují je s dřívějšími vědomostmi. Mají možnost zábavnou formou prostřednictvím obrazových příloh a pracovních listů upevnit a zopakovat učivo dějepisu v jiné podobě, než jak je znají z běžných vyučovacích hodin.

Opakuje se zde znovu **kompetence sociální, občanská a k učení**. Přidává se **kompetence k řešení problému** při plnění úkolů v pracovních listech a komunikativní při volení správných otázek, navíc hodnocení odpovědí, upevnění znalostí a interakci při diskuzi na dané téma.

Učivo: Počátky našich dějin, úsvit křesťanství, počátky písemnictví, pravoslavná liturgie

Pomůcky: Psací potřeby, pracovní list.

„Školákem v Africe“ – beseda na téma výuka v afrických školách aneb o solidaritě a sociálních vztazích mezi žáky různých zemí a podpora těchto žáků učiteli ze zahraničí

Tato akce se uskutečnila v rámci několika vyučovacích hodin pro žáky 1. st. a to od třetí do čtvrté třídy. Lektori přinesli vlastní projekci s ukázkami afrického prostředí školy a sociálního zázemí dětí v Africe.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Hudební výchova, Člověk a svět práce, Dějepis, Zeměpis

Učivo: Cizí země a vzdělávací systém, kulturní instituce, poznání života ve vzdálené Africe, srovnání životní úrovně a hodnot, krásy životního prostředí a jejich zachování, flóra a fauna

Pomůcky: Kreslicí potřeby, náčrtník, videoprojekce.

Vyučující: Organizoval akci pro školu, informoval žáky i kolegy o možnostech využití nabídky.

Žáci: S radostí uvítali nově přichozí lektory a změnu ve výuce, možnost vidět na vlastní oči africký кроj a slyšet na vlastní uši africký domorodý jazyk.

Byly tak efektivně zužitkovány všechny možné kompetence v krátkém časovém intervalu.

Navíc byly navázány nové kontakty s nabídkou spolupráce Pedagogického centra se školou, Organizace Meta, Siriri a Arcibiskupské diecéze. Nabízí se možnost pro pomoc a podporu školákům v Africe, družební aktivity.

Začlenění průřezových témat:

OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznávání, kreativita

VDO – občanská společnost a stát, participace na občanské sounáležitosti

MV – multikulturní vztahy a kulturní souvislosti, tradice, zvyky, památky

MDV – mediální výchova, práce s počítačem, orientace v informačním systému

„Učte se zábavnou formou“ - pro žáky obou stupňů

Za tajemstvím Pražského hradu 2018 aneb Pražský hrad s návštěvou objektů

Tato aktivita byla sice delší dobu v plánu projektových aktivit, nepodařila se však organizace v rámci výuky. Objednaly jsme proto exkurzi v odpoledních hodinách, o níž byl nedostatečný zájem a nenaplnily jsme počet žáků do skupiny. Navíc v tu dobu nefungovala ani finanční podpora z projektu a žáci neměli potřebu účastnit se zpoplatněné akce. Podobné formy aktivit lze využít v rámci výuky, typu poznávací exkurze podpořené školou finančně jak pro žáky, tak pro učitele.

Hodnocení aktivity:

V roce 2018 proběhl již třináctý ročník vědomostní soutěže Za tajemstvím Pražského hradu, pořádanou v rámci doprovodných programů stálé expozice Příběh Pražského hradu. Žáci tak zábavnou formou poznávají méně známá zákoutí a zajímavé detaily Hradu, seznamují se s historickými a významnými mezníky české minulosti. Pražský hrad je považován nejen za symbol města Prahy, ale i české státnosti a podle Guinnessovy knihy rekordů za největší starobylý hrad na světě. Také je největší doposud obývaný hrad na světě, hned za ním je anglický Windsor. Žáci si v něm mohou prohlédnout Katedrálu svatého Víta, tradiční místo korunovací českých králů i jejich posledního odpočinku. Kromě mnohých českých panovníků (včetně čtyř císařů), pražských biskupů a arcibiskupů, duchovních, šlechticů i jiných lidí spjatých s pražským dvorem jsou v katedrále pochováni i někteří světcí. K velké části českých zemských patronů (sv. Václav, Vít, Vojtěch, Zikmund nebo Jan Nepomucký). Jsou zde také uloženy české korunovační klenoty. Dále Staré purkrabství, Zlatou uličku, Baziliku svatého Jiří nebo střídání stráží před hradním nádvořím.

Zařazení aktivity do předmětu: Člověk a jeho svět, Výtvarná výchova, Český jazyk, Dějepis, Zeměpis, Výchova demokratického občana, Člověk a svět práce

Učivo: Praha, hlavní město, kulturní instituce, národní poklady a pamětihodnosti, stavební slohy, historie, architektura, ekologická výchova, multikulturní výchova.

Pomůcky: Sportovní oblečení a obuv na vycházku. Kreslicí potřeby, náčrtník.

Vyučující: Organizovali jsme exkurzi za poznáním Pražského hradu a přilehlých památek.

Žáci: S radostí uvítá možnost zúčastnit se exkurze za poznáním v rámci vyučování a učiva.

Kompetence k řešení problému: Žáci se mají motivovat k zájmu o nejbližší pamětihodnosti.

Kompetence pracovní: Obdiv k práci lidí po staletí, údržba památek, úprava parků a zahrad, přístupových cest. S žáky nižších ročníků jsme se pustili do výroby modelu hradu z papíru.

Shrnutí akce: Z důvodu konání akce v odpoledních hodinách za úhradu 90,-Kč na žáka se tuto zajímavou exkurzi nepodařilo uskutečnit pro nedostatečný počet zájemců, tj. 30 žáků v jedné skupině. **Odkazy:** www.ckvyukajinak.eu

Příloha: Pracovní listy a obrazové přílohy, foto a informační materiály.

Výstup:

Je kontraproduktivní pořádat výchovné a vzdělávací aktivity pro žáky v rámci vyučování, jestliže nejsou zahrnovány do výchovně vzdělávací činnosti neboli do přímé vzdělávací činnosti učitele,

který v době zaměstnání funguje pouze jako nezávislý pozorovatel a doprovod. Stejným způsobem jako exkurze za poznáním se nad rámec učitelské činnosti pořádají výlety nebo prázdninové aktivity pro školáky. Tedy dobrovolným užitím volného času účastníků. Z těchto důvodů finančních (pro učitele, žáky i rodiče) není se co divit, že ubývá zájmu o provádění kulturních akcí pro školu. Včetně těch celodenních jako jsou výlety, kdy je učitel považován za výletníka, přestože na jeho bedrech leží zodpovědnost za organizaci a zdar celé akce včetně osobní zodpovědnosti za každého nezletilého účastníka. Exkurze na Hrad se proto bohužel neuskutečnila.

Závěr

Součástí vzdělání je naše kultura – na prvním místě je to kultura chování každého občana státu.

O tom, že právě škola, kde se žákům dostává základního vzdělání, má za úkol vštěpovat zásady slušného a morálního chování a dbát na jejich důsledné dodržování, není jistě pochyb.

O tom, že výchova člověka je běh na dlouhou trať, není jistě třeba nikoho přesvědčovat. V jistém věku si to uvědomí každý dospělý jedinec, který absolvuje alespoň základní školu, projde si obdobím dospívání a dospěje. Hranice dospělosti u nás stanovená na věk osmnácti let je sporná, jelikož není vždy možné u každého mladistvého tímto okamžikem jeho dospělosti dosáhnout. Až následná škola života, opět pro každého různě dlouhá a složitá, utváří zralého občana. V tomto věku už základní výchovu dohnat nemůže a je na jen na něm, jak se mu ji podaří předat dalšímu pokolení.

Volní předpoklady a charakterové vlastnosti jsou každému dány už geneticky. Také během prenatálního období utváříme naši povahu. Dále rodičovská výchova spočívá ve vedení, předvádění správně fungujícího modelu rodiny a vytváření vzorců chování, které dítě dokáže velmi dobře pojmout už od batolecího věku a registruje je všude, kde se pohybuje.

Není to zas tak dávno, kdy se vyučovala výchova k rodičovství na druhém stupni základních škol. Záhadou bylo, proč byla určena pouze dívkám, chlapci se jí nezúčastnili. Vymizely hodiny řečnictví a filosofie. Sporadicky se setkáme s výukou náboženství nebo dramatické výchovy. Ze středních škol vymizela branná výchova, zocelující alespoň fyzickou zdatnost ve smyslu slova bránit se. Každý z nás máme tendenci bránit se v rámci pudu sebezáchovy. Je to správné a přirozené. Jen způsoby si volí každý sám a hranice, kam až je možno zajít, usměrňuje okolí, ustanovuje sociální prostředí – rodina, škola, zájmové kroužky, spolky a tábory, zkrátka kolektiv.

Každý jsme sami sebou a je to dobře. Kopie genů nebo vlastností neexistují ani u jednobuněčných dvojčat. Charakter člověka je dán před narozením z osmdesáti procent, jen necelých dvacet procent mohou ovlivnit rodiče svou výchovou. Spousta rodičů se diví, jak je možné, že ačkoliv dělají, co můžou, jejich děti je neposlouchají, jsou svéhlavé a jinak nadané, než jak by si představovali. Nechápu, kde se stala chyba a proč tomu tak je. Pak hledají další viníky. Manželské protějšky, starší i mladší členy rodiny, kamarády, spolužáky a pak učitele. Kdo jiný by měl vychovávat, když ne odborník na výchovně vzdělávací proces? Kdo jiný by měl pomoci s výchovnými problémy? Ráda bych podotkla, že učitel může pomoci, ale nemůže nahradit ani rodiče, ani odborného psychologa nebo výchovného poradce či speciálního pracovníka pedagogické poradny.

Když se výchova nedaří, bohužel, první na řadě je škola, respektive učitel(ka), který(á) má na dítě špatný vliv. Dítě ji (ho) nemá rádo, bojí se, nevyzná se v ničem a v nikom, a tak je ve stresu. Už

jenom proto, že opustilo domov. Odložená školní docházka je řešením pouze na rok. Problém se podařilo pouze oddálit. Je třeba hledat cesty, jak dítěti pomoci se zařazením v momentě, kdy nastupuje do školy. Pokud si rodič uvědomuje nápadné rozdíly mezi svým dítětem a jinými dětmi ve třídě, je třeba co nejdříve takové úkazy přiznat, pojmenovat a řešit. Nesvalovat vinu na sebe nebo na učitele. Jestliže se dostává dítě do stresu, do bloku, není na vině rodina nebo škola, ale dítě samo. Je třeba tuto situaci dlouho nepřehlížet, ale vždy co nejdříve řešit. O tom, že tento stav může přetrvávat do dospělosti, svědčí nárůst populace bojující s civilizačními chorobami, především se stresem. Čím déle dítě ochraňujeme od stresujícího prostředí dnešního světa, tím déle si bude muset na skutečnou realitu zvykat a o to hůř se s ní bude vyrovnávat. Tento velmi častý omyl pochopí rodič později. Většinou až když dítě začne stagnovat v učení, rezignuje nebo začne chodit za školu, zkrátka dá se na svou individuální cestu. Žák může tvrdit, že škola nestojí za nic, že ho nebaví, že ho štvou spolužáci a učitelé jsou hrozní. Žák už není dítě, které rodiče vodili do školky v předškolním věku. Žák je školák, na což bývá pyšný nejvíc tehdy, kdy ho přijímají za prvňáka a během takového procesu si může připadat, jako by byl korunován na krále. V ten sám moment se však žák stává především členem institutu, zařízení, omezující jeho svobodu a vymezující jeho práva. Ne pouze ta, která by si přál mít. Začíná mu povinnost. Také zodpovědnost za pravidelnou docházku, učební výsledky odpovídající úrovni školy a práce, která mu začíná a bude ho provázet celý život. Je to systematická příprava, aktivní přístup k učení ve škole i doma, zkrátka vzdělávání. K takové organizaci jako je škola je třeba vytvořit pravidla a ta je třeba dodržovat neboli se jimi řídit.

K řízení školy je ustanoven řídící pracovník (dříve pan nebo paní řídící – dnes ředitel nebo ředitelka), který může demokratičtěji rozhodovat o pravidlech. Ta jsou předepsána ve školního řádu. Přestože máme celou řadu škol od státních, po církevní a soukromé, vycházíme ze stále stejného morálního kodexu poplatného všem dobám za existence školského vzdělávacího systému od přidružených škol na faře až po současné moderní školy. První opravdu velkou reformu provedl Jan Amos Komenský v době třicetileté války, kdy byl jako protikatolický evangelík nucen putovat Evropou jako emigrant. Naštěstí nejenom pro nás, ale i pro Slovensko, Maďarsko, Ukrajinu, Polsko, Německo, Rakousko, Holandsko, Švédsko a Anglii, zanechal tento náš nedoceněný moravský rodák nesmazatelné stopy. Šířením vzdělání, humanismu a správné víry, kterou nikdy neopustil, zkrátka za věrnost svému přesvědčení a vyznání. Své učení rozšířil po slavných evropských univerzitách, kde působil po mnoho let a dokázal tak systém vzdělání a evropského školství pozvednout na světovou úroveň. Jeho vize, jak by mělo vzdělávání vypadat nebyla dosud překonána. Dalo by se pochybovat i o jejím vylepšování s ohledem na spoustu neúspěšných reforem školství, které řešíme dodnes.

J. A. Komenského na tomto místě zmiňuji v souvislosti s projektem a jeho zaměřením. To je se zaměřením na žáky s odlišným mateřským jazykem, kterých v současnosti na našich zejména pražských školách přibývá. To je fakt, který nelze popřít. Pohlížet negativně na vlnu migrantů,

imigrantů z jiných zemí do České republiky nebo našich emigrantů do ciziny by bylo podobné jako hodnotit stěhování národů v 7. století, tažení Napoleonových vojsk, švédské a pruské války, usazování obyvatel Rakouska Uherska v českých zemích, přesídlování příslušníků různých národů v meziválečném období a během dvou světových válek 20. století a po ní.

Vývoj nelze zastavit a historie se opakuje. Jestliže se máme otevřít světu a jako členové Evropské unie dodržovat demokratické úmluvy, nelze se přece bránit jiným kulturám, které beztak jsou již zafixovány v kořenech naší historie.

Multikulturní přístup jsme s kolegyní vzaly ihned za svůj, kdy se nabízela možnost podpořit v naší škole žáky s OMJ a vypracovat tuto projektovou metodiku pro potřeby učitelské i žákovské. Z toho plyne naše snaha podporovat vzdělání v rámci multikulturního přístupu, jak je koneckonců zakomponován v rámci Školního vzdělávacího programu pro ZŠ Podolí. Z našeho pohledu by se mohlo dařit lépe, pokud by se všem zúčastněným dostalo takové podpory, jaké si zaslouží.

Abychom se propracovali k pojmu kultura na vyšším stupni, o němž pojednává tato metodika, je třeba počítat se zapojením jedinců, kteří jsou schopni a ochotni se takovému vzdělávání oddat. Mám na mysli jedince patřičně vychované na takové kulturní úrovni, aby dokázali chápat a rozlišovat, co je základ kultury a co je naopak mimo rámec obecně stanovených norem. K této malé úvaze na závěr si dovoluji uvést pár pravidel ze školního řádu z počátku XX. století (vytiskl Alois Šašek Velké Meziříčí), který mě provází mnoho let na mé pouti mezi školními lavicemi. Nejvíce se mi na něm líbí, jak vysvětluje základní pravidla, která mají mít žáci naučena již z domu před nástupem do první třídy. O tom, že se tato pravidla většinou nemění, platí léta stejně pro žáky obou stupňů svědčí to, že ačkoliv je mají respektovat, všichni je samozřejmě nedodržují. Asi proto, že každé právní nařízení je nuda a zejména omezování osobních práv a svobod. Zapomínají však na úctu ke vzdělání, učitelům a významu školy jako základního sociálního zázemí pro utváření kultury tohoto národa.

1. Škola jest místo posvátné. Navštěvujte ji pilně, v pravý čas, vždy čistě umyti, učešání a oblečení, připraveni k vyučování.
2. Cestou do školy i ze školy se chovejte slušně. Zdravte vlídně každého staršího člověka.
3. Do školy přinášejte pouze věci, kterých k vyučování potřebujete. Ničeho nezapomeňte.
4. Na určeném místě si otřete obuv. Denně ji leštěte.
5. Před vyučováním vstupte tiše do třídy, pozdravte, jděte na svá místa a připravujte se na vyučování.

6. Při vyučování sedíte klidně a dáváte bedlivý pozor. Nemluvíte, nejste-li tázáni. Nenapovídáte.

Nejzte. K odpovědím se hlasy. Jste-li vyvoláni, stůjte přímo, zřetelně a hlasitě odpovídejte čistým českým jazykem. V přestávkách mezi jednotlivými hodinami uložte věci již nepotřebné. A nové vyložte.

7. Předstoupíte-li před pana učitele nebo jinou osobu, která je ve vyučování přítomna, nebo odcházíte-li od ní, vždy se slušně ukloníte.

8. Vstoupí-li do třídy pan učitel nebo jiná osoba dospělá, vstaňte a stůjte tiše tak dlouho, dokud Vám nebude dáno znamení, abyste se posadili. Totéž činite při jejich odchodu.

9. Ve třídě a po chodbách divoce nepobíhejte.

10. Dbejte pečlivě čistoty a pořádku knih, sešitů a vůbec všech věcí vlastních i cizích. Nedělejte smetí ve třídách, na chodbách a na záchodech. Nekažte svévolně učební pomůcky, části budovy a nářadí. Škodu byste museli hradit.

11. Bez svolení rodičů ničeho nekupujte, neprodávejte, nerozdávejte, nevyměňujte. Nekradte.

12. Najdete-li nebo ztratíte-li něco, oznamte to ihned panu učiteli.

13. Buďte snášenliví a lidští. Važte si přesvědčení jiných. Ublíží-li Vám spolužák, netrestejte ho sami, stěžujte si na pana učitele. Nemstěte se. Varujte se nepravdivého udání. Nikoho nepomlouvajte, nepodezírejte. Nelžete. Nepřetvařujte se. Nesvádějte nikoho ke zlému.

14. Nemlseyte. Neutrácejte peněz za věci nepotřebné a zbytečné. Šetřte.

15. Nikomu neubližujte, slabším spolužákům, zmrzačeným a starým lidem se neposmívejte.

16. Trpícím dle sil svých pomáhajte.

17. Nepoškozujte stromů osení, zahrad, neubližujte zvířatům a zvláště zpěvnému ptactvu. Nepište a neškrábejte po zdech.

18. Při vstupu do veřejných místností zřetelně pozdravte.

19. Doma pozdravte mile rodiče a uložte věci na vykázané místo. V prázdných chvílích se učte, co máte uloženo, opakujte a pracujte své úlohy. Přemýšlejte o nabytých vědomostech a dovednostech. Volné chvílky věnujte ušlechtilé četbě.

20. Mimo školu se chovejte vzorně a mravně.

Poděkování autorky:

Monice Jiskrové, Mgr., vážené kolegyni, za odvážný vstup do projektu, počáteční entuziasmus, úžasné nápady a příspěvky žáků, prezentace a pracovní listy, organizaci a účast na akcích

Václavu Návratovi, MgA. - odborníkovi na autentickou interpretaci staré hudby, houslistovi a hudebnímu skladateli za spolupráci, podporu a cenné připomínky

Simoně Hedbávné, Mgr. za konečnou úpravu metodiky a její grafické zpracování

Seznam literatury

BONĚK, Jan. *Praha esoterická*. Praha: Eminent, 2014. ISBN 978-80-7281-468-8.

DVOŘÁK, František. *Triumfální cesta na Pražský hrad*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-957-7.

HEROUT, Jaroslav. *Staletí kolem nás: přehled stavebních slohů*. Vyd. 5., přeprac. a dopl. Praha: Paseka, 2002. ISBN 80-7185-389-5.

JEŽKOVÁ, Alena. *Svatý Václav a jeho pomník*. Praha: Arcibiskupství pražské, 2016. ISBN 978-80-260-9479-1.

KOCOUREK, Jaroslav a Marek PODHORSKÝ. *Praha: Prague*. Praha: Freytag & Berndt, 2014. ISBN 978-80-7445-125-6.

ŠÍCHA, Jan, FAJT, Jiří, ed. *Moudrý panovník v čase katastrof: po stopách císaře Karla IV. mezi Prahou a Norimberkem*. V Praze: Národní galerie, [2016]. ISBN 978-80-7035-609-8.

Přílohy

Pozvánka na velikonoční koncert
HUDEBNÍ POMLÁZKA
pro žáky naší základní školy
v pátek **23. 3.** v **11.45 hod.**
(bude se konat v rámci hudební výchovy)

Václav Návrat - barokní housle

Přemysl Vacek
- arciloutna

Dva **hudební bardi**
hrají a vyprávějí

- předvádění netradičních nástrojů
- hudební ukázky starých skladeb
- velikonoční tradice a zvyky
- **zvukomalba:**
zvuky přírody, ptáků a zvířat
- na závěr si děti společně zazpívají
za doprovodu starých nástrojů

Obrázek 1 – Pozvánka na velikonoční koncert

***Projekt Startujeme
společně, oblast Kultura
Japonský lidový festival***

**Datum konání: 3.3. nebo
4.3.2018**

**Místo konání: Národní
dům na Vinohradech, nám.
Míru 9**

Vstup pro objednané školní skupiny zdarma!

Na co se děti mohou těšit:

- Představení japonského folkloru – hudba, tanec, gastronomie i ruční výrobky
- Vystoupení známých umělců a uměleckých souborů z celého Japonska
- Ukázky tvorby keramiky, písmo – malby, tradičních krojů, tance draka
- Výstava uměleckých děl a setkání s jejich autory
- Workshopy – péče o bonsai, ceremoniál pití čaje, ochutnávky tradičních pokrmů

Prosíme rodiče žáků 1.stupně, aby se přihlásili písemně paní učitelce Šamanové (napište do žákovské knížky) nebo na emailovou adresu: svetlana.samanova@zs-podoli.cz; a rodiče žáků 2.stupně paní učitelce Jiskrové na emailovou adresu: monika.jiskrova@zs-podoli.cz, a to do středy 28.2.2018.

Nenechme si ujít tuto jedinečnou příležitost poznat kulturu tohoto významného a pro Evropany tajemného národa! Zájemci obdrží podrobné informace o organizaci po přihlášení.

Nezapomeňte prosím uvést, který z výše uvedených dnů Vám více vyhovuje. Děkuje!

Obrázek 2 – Japonský lidový festival – informační leták

**Všem rodičům našich žáků obou stupňů ZŠ Nedvědovo nám. 140 v Praze 4
Podolí nabízíme další kulturní akci v rámci celoročního projektu
„Na naší školní a životní dráze startujeme společně v Podolí v Praze“.**

V tomto týdnu se budou moci dobrovolníci zúčastnit znalostní hry o Pražském hradě prostřednictvím ne úplně jednoduchého vědomostního testu, kterým si mohou prověřit své znalosti historie naší nejslavnější pamětihodnosti.

Tento rok probíhá již třináctý ročník soutěže zvané „Za tajemstvím Pražského hradu“, pořádanou jako jeden z doprovodných programů stálé expozice „Příběh pražského hradu“.

Chceme tímto dětem zábavnou formou přiblížit zábavnou historická výročí a méně známá zákoutí včetně zajímavých detailů Hradu.

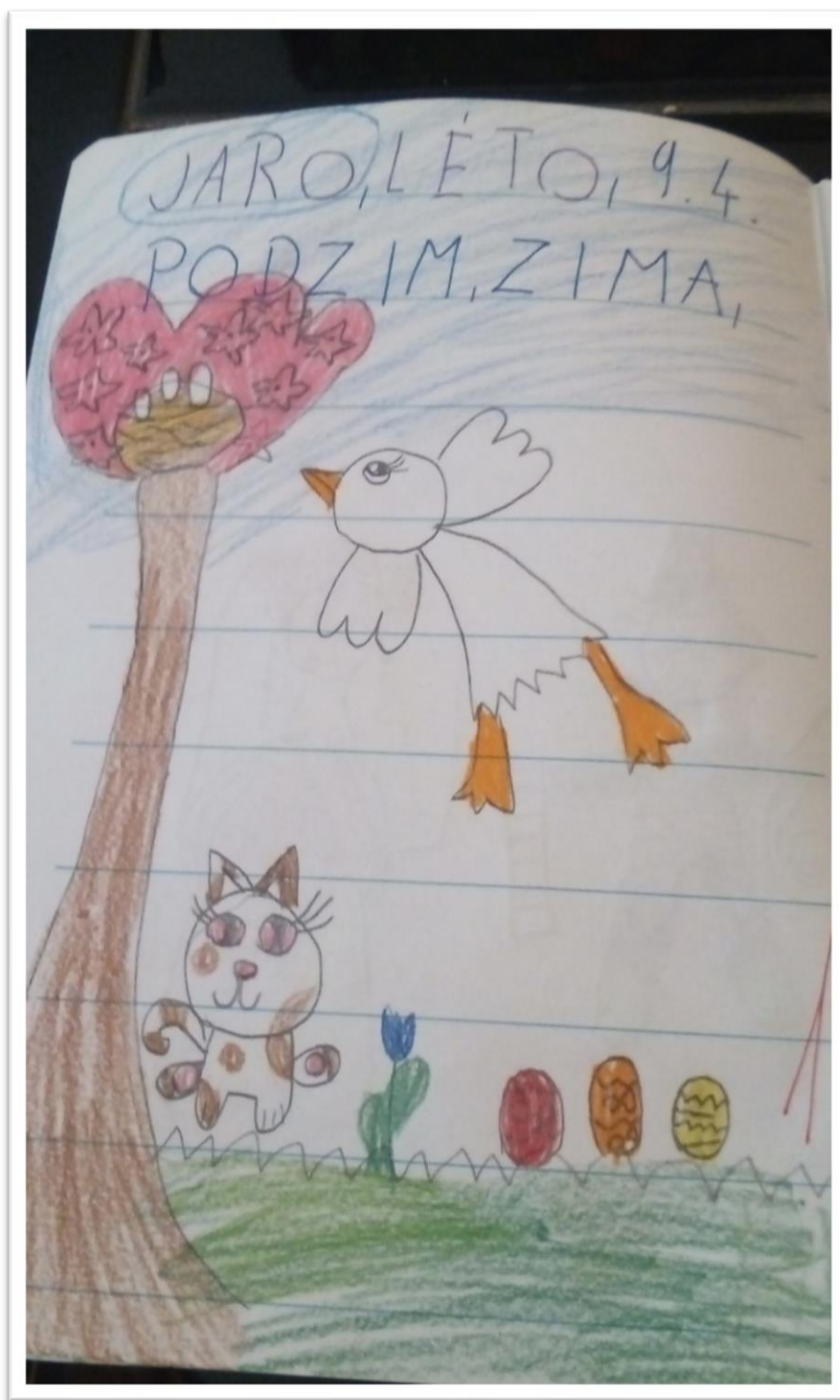
Bez podmínky účastnit se soutěže, nabízí se prohlídka Pražského hradu s průvodcem, které mohou využít zájemci z řad žáků, rodičů a učitelského doprovodu, kteří nebudou litovat zaplatit vstupné 90,-Kč/1 osoba...

Prohlídka bude trvat cca 2 hodiny, z toho 30 min je vyhrazeno pro bezpečnostní kontrolu a přesuny Pražským hradem. Dospělí účastníci se musejí prokázat občanským průkazem!!!

Obrázek 3 – Znalostní hra o Pražském hradě – informační leták

Obrázek 4 – Ukázka žakovské práce I.

Obrázek 5 – Ukázka žákovské práce II.

Obrázek 6 – Ukázka žákovské práce III.

Obrázek 7 – Ukázka žákovské práce IV.